

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 92

1932

Αρ. 410

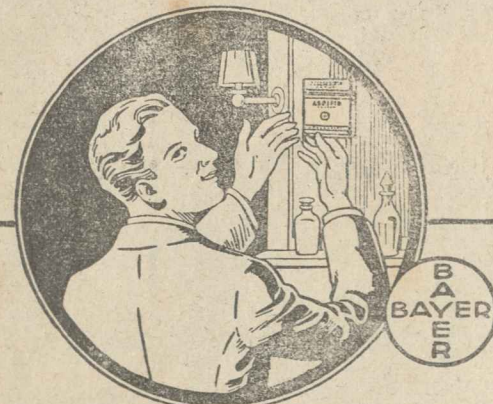
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΛΕΝΕΤΕ ΤΑ ΡΟΥΧΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ «GRUNIL»

ΜΟΝΟ ΤΟΥ ΣΑΣ ΠΛΕΝΕΙ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΖΕΙ ΤΑ ΡΟΥΧΑ ΣΑΣ ΣΕ ΜΙΑ ΩΡΑ

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α. Ε.
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΡ. 425.915.011.—
43 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑΣ
ΠΟΛΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΚΑΤΑΒΕΣΕΙΣ ΩΣ ΚΑΙ ΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ
ΥΠΟ ΟΡΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ

Ώρεσθηκα ότι ποτέ δεν θα λείψω από το σπίτι μου ένα κουτί

ΑΣΠΙΡΙΝΗΣ

Τά θαυματουργά αυτά δισκία που σην νά τά κατασκευάζουν μάχοι διά τό καλόν τής ανθρωπότητος.

Έτσι κρίνουν!

Έπίσης και διά τούς πόνους σας.

ΔΙΣΚΙΑ-ΑΣΠΙΡΙΝΗΣ

άλλά μόνον στην γνησία συσκευασία „Bayer“ μέ την κυκλόνευον ταινίαν.
Προσέχετε τας απομιμήσεις!

ΚΑΤΩ Η ΜΠΟΥΓΑΔΑ!

Η Γερμανική Έπαιση καροτσιάσε τό νέο θαύμα:

“GRUNIL”

Τό Grunil άναλλάσσει κάθε νοικοκυρά από την πολυμέρεια και κοπαστική μπουγάδα, διότι χωρίς τριήμερο πλένει τά ρούχα μόνο του εντός μιάς ώρας.

Τό Grunil δεν έχει καμμίαν σχέση με τά γνωστά και άγνωστα παρασκευάσματα που καταστρέφουν τά ρούχα. Άποξημιώνονεν και τό άκρότατο ρούχο άν πάθη την παραμικράν φθοράν.

Πωλείται εις τά Φαρμακεία και τά Έμπορικά τής συνοικίας σας.
Γεν. Άντιπρ. Π. Α. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ
— Άθήνα, Λέκα 21α. —
Θεσσαλονίκη: Έρμού 16.

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ

Νά βάψετε μέ'η Σας τά περσινά Σας φορεμάτα μέ Γερμανικάς βαφάς μάρκας

ARTI

και θα γίνουν έντελώς καινούργια.

Αι βαφαί ARTI πωλούνται εις τά Φαρμακεία και τά Έμπορικά τής συνοικίας Σας εις 61 μεδέρνους χρωματισμούς.

Γενικός Άντιπρόσωπος: Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Άθήνα, Λέκα 21α. Θεσσαλονίκη: Έρμού 16.

ΠΕΝΤΕ ΗΠΕΙΡΟΙ

Καί εις τάς πέντε
Ηπείρους πλένουν
μέ
Persil!

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡ. ΤΖΟΥΡΟΣ και ΚΑΡΡΑΣ, ΑΘΗΝΑΙ
Παρακαταθήκη εν Πάτραις Βασ. Φωτόπουλος, Πατρέως 68.
Θεσσαλονίκη, Καραβίδας και Σία, Σταύ. Φορόγλου.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ “ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,”

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
ΣΠΥΡΟΥ και ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Κολοκοτρώνη 77 Πειραιεύς

ΔΗΜ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ
Διευθυντής του ‘Οδοντοιατρικού τμήματος του ‘ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ’
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 3. ΩΡΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ 8-10 π. μ. 3-9 μ. μ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΤΙΣΤΩΝ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ

Η κ. ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ματεύχος τής ‘Ακαδημίας Παιτικής των Παρισίων 15ετιαν ράπτρια τής Αιλικς τετρας κοινωνίας Κωνσταντίνου με είκοσαετή πείραν, Πάρις—Παρίσι—Αθήνα, θάνει νά διδάξη και καλλιτέχνιδας ραπτίνας.

‘Ιδιαίτερα συμφορτάς εκ των ‘Επαρχιακών τευομένων ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ Γράψατε: Καν ‘Ανδρονίκη, Νίκης 26, Άθήνα.

Συνιστώμεν την Οφθαλμικήν Κλινικήν ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ, τής ‘Οφθαλμολογίας εν Αθήναις. Μενάνδρου 27-Αθήναις.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ εις 152, εκ μετάν άρμ. 6 και τρίτος έρμος με δλα τά χρεώδη. Τυπ. νεόμυρτες, επί τής δόξας δούματια 8, δεύτερος έρμος με χόλλ μεγέλα, αλλήν Πληροφροίαν έναντι παρ.

16 Ιανουαρίου 1932

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

73

ΒΑΚΧΕΙΕΣ

(Έργον του Κλόντων)

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΑΦΝΗ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΠΟΥ ΧΑΜΟΓΕΛΟΥΣΕ

Μιά θύμηση τής παιδικής μου ζωής χτυπάει επίμονα τή θύρα τής ψυχής μου, γυρνώντας νά βγῇ από τός. Μιά συγγραμμένη θύμηση: “Ήμουν μαθητόν τής α’ του ‘Ελληνικού στ’ ‘Ανάλη. Σχολάρι είχαμε έναν άδίκηγο ιερομόναχο, ήπιδό σαν ταβανόσκοντα, Βαρθολομαίος τ’ όνομά του. Κατοικούσε μέσα στο σχολείο, σε μιά καμαρούλα τής σοφίτας, άπεναντί στο Βουλευτικό. Τόν περισσότερο καιρό τον περιούσε κλεισμένος εκεί ήπιδά, διαβάζοντας —λέγανε— μασσωνικά βιβλία με μαγείες και έξορκισμούς. ‘Ανέβαιναν γυναίκες εκεί τή νύχτα, κι’ ο πάτερ Βαρθολομαίος τις έξιολογούσε —λέγανε— και τις έξορκιζε. ‘Όμως έγώ αυτό δεν μπορού να τό βεβαιώσω. Τό θετικό εινε, ότι μάθημα σάνα μάς έκανε, μα ούτε και στις άλλες τάξεις. Συνήθως, τό πρωί, ο Σχολάρχης άφηνε νά παράση καμμιά ώρα, και ύστερα έρχότανε στην τάξη, στεκότανε στην πόρτα και με φωνή λευκασι μιάς έσκόλαζε. ‘Ακόμα χτυπάει στ’ αυτιά μου ή στερεότυπη φράση του:

—“Αστε, ηγνάνετε, δεν έχετε μάθημα. Και μες τρέχαμε να βγούμε, κουκουβαλιώντας στις σκάλες. ‘Όμως από τον καιρό που διορίστηκε δάσκαλος ένας άλλος ρασοφόρος, τό μαθηματά μας γινόνταν ταχυκώτερο. Αυτός ήταν ντόπιος, ο παπς του ‘Αη Γιωργίου —τῆς Ιστορικής Μητροπόλεως— και λεγότανε Μπατέλας. Γέρος, μα μεγαλόκορμος και βασταγερός. Είχε γένεια σπανιά, που θα ήσαν κάτασπρα, άν δεν έφοιμάριζε πολύ. Μα τώρα ο καπνός είχε καπνίσει τά γένεια του, γιατί ο παπς δεν έβγαζε τό τσιγάρο από τό στόμα του. Φοιμάριζε και στην παραδόση. Δηλαδή, έμια έμπαινε, μετά την προσειχή, ο παπαδάσκαλος έβγαζε την καπνοσακούλα του, τό τσιγάρι, την πίπα (φιγουράτη, αλήθεια, καμπυλωμένη) τά παρέταζε στην έδρα, έφτιαχνε χοντρο τσιγάρο, τό άναβε κι’ έστέλιε συγγραφάνα στο ταβάνι. ‘Έπειτα, άρχιζε ή εανάγνωση, δηλ. γιά νά μην άπασχολήται ο καπνιστής, έβαζε έμάς και διαβάζαμε, καθέννας με τή σειρά, φωναχτά:

—“... Τότε ο Πολύφημος, ιδών τον ‘Οδυσσέα, ειπεν αυτώ...”. Και ή ‘Οδύσσεια έπήγανε πρῶτα, ως που χτυπούσε τό κονδύνη και μάς λευτέρωνε από τούς Λαοστρόγανας και τά λοιπά τέρατα. Στο μεταξύ, τό περισσότερα παιδιά —μάλιστα εκείνα που καθόνταν στα τελευταία θρανία, από βάθος τῆς σπενόμενης αίτας— παίζανε. ‘Άλλο με χαλασμένη πενήνια, άλλο με τρις... μύγες. ‘Έως σωματητής μου (αυτός σήμερα εινε κατηχητής τῆς ‘Ιατρικής στο Πανεπιστήμιο ‘Αθηνών, έπιστήμονας με παγκόσμια φήμη) έπαυσε τις μύγες, καλλούσε πίσω τους χάρτινες ούφισες και τις άμολούσε στο ταβάνι!...

‘Η αίτα ήταν μωσσοκώτεινη. ‘Ο Ιωάννης του Βουλευτικού, που βρισκόταν άπεναντί —ένα στενωπίο μάς έχόριζε— έπεφτε μέσα πηχτός

και άκούγαμε τά βρομώλογα των φυλακισμένων και τούς κρότους των υποκοπάνων στο λιθόστρωτο... Καμμιά φορά όμως ο παπς έθήμωνε, άρπαζε τή βέργα και χτυπούσε στο σωρό, εεπ’ δικαιούς και άδικους. Τότε γινόντανε σιωπή, βουβαμάρα: ο παπς έπεφτε στην καρέλα του κουρασμένος, έσηπρε νέο τσιγάρο και φοιμάροντας μάς έκοίταζε σιωπηλός και άγριμένος.

—Μά, αιδεσμιώτατε, καπνίζετε ένάποιν των μαθητών;! τόν έμάλωσε κάποτε ο έκτακτος ‘Επιθεωρητής, που τόν είχε στείλει τό ‘Υπουργείο από την ‘Αθήνα κι’ έπεσε άξαφνα στην τάξη μας, σά μπόμπα.

—Να... εινε τό έλάττομά μου αυτό, άπάντησε άτάραχος ο παπς. Δε μπορώ να κάμω διαφορετικά.

‘Εγώ καθόμουν στο πρώτο θρανίο, ίσως γιατί ήμουν από τά μικρότερα παιδιά. Ίσως γιατί ή μάνα μου έφρόνιζε να τόν στέλνει προσφορές του παπα, και κάποτε μάλιστα ένας μπάμπας μου τούφερε κάμποσο φινό καπνό από την Καβάλλα: ‘Ανά προσέχης τό παιδί, παπς... ‘Εμένα λοιπόν με είχε σε καλό μάτι και μόνο ξυστά —θέλοντας να χτυπήση άλλους— κι’ έσπαινε ή βέργα του.

‘Ενα πρωί, άνοιξιάνικα, μάλα φωτεινό, ο παπς μπήκε στην τάξη συνοδεύοντας έναν κύριο καλοντυμένο, μωσσοκώ, που κρατούσε από τό χέρι ένα όμορφο, μα πολύ άμορφο, παιδάκι, τῆς ηλικίας μου, με μαύνη ποδιά και μαύρο πλεκτό σκουφό. ‘Από τόν φθο του παιδιού κρεμότανε πέτσινη σάκκα. Τῶ άγγελολόμιστο, ορόδιο προσώπιά του, με τό χαμόγελό του, άποτέλουσε χτυπητή αντίθεση στα πένθημα φούχα του.

—“Οοδίο! διάταξε ο δάσκαλος άσπρηά. Σηκωθήκαμε σε προσοχή και κοίταμε τόν άγνωστο κύριο και τό παιδί. Σίγουρα θα ήσαν νικηφεμένοι στον πόνο μας. Κανέννας υπάλληλος, πούδς ξέρε, κι’ έπεσε τό παιδί του στο σκαλοπό.

—“Ας καθήσουν τά παιδιά, παρακάλεσε ο κύριος με μάλα καλή φωνή, και άναστενάξε. ‘Εκαθήσαμε.

Σας έφερε έναν καινούριο σωματητή της, ειπε ο παπς. ‘Ελα, παιδί μου, να καθήσης. Καί γυρνώντας στον κύριο, τόν έρώτησε: Που θέλετε να καθήση ο κύριος σας, κύριε Πρόεδρε;

—Μα... κοντά σ’ ένα καλό παιδάκι, ειπε κείνος, άν και όλα φαίνονται καλά. ‘Έφερε γκαμψή στα θρανία τό βλέμμα του και τό σταμάτησε πάνω μου. ‘Επλησίασε και σκύβοντας με ούτης χαμηλόφωνα τ’ όνομά μου. Τού τό είπα.

—‘Εχεις μητέρα; (και με κοίταζε στα μάτια).

—‘Εχω.

—Αυτός δεν έχει... Λοιπόν, να τόν άγαπάς.

Και πλάνοντας το χεράκι του θώρακού, τ'έβαλε στο δικό μου.
— Τέλλος είνε τ' όνομά του... Νά γίνετε φίλοι.
Κι' ό πατέρας μιάς άσχαρμένης (ετα σέβη μου, αιδεσμούτατε! — Καλήμερα, παιδιά μου) κ' έφυγε.

Ό Τέλλος εκάθησε πλάι μου, στο θρανίο, και έπειδή ό παπάς βγήκε να πάει στο Γραφείο, πάσαμε κουνέντα...

Αυτό τό παιδί όλο και χαμογελούσε. Ήταν γλυκομίλητο, άπαρ-
πόνευτο, καταδεχτικό. Έβγαλε άμέσως από τη σάκα του έναν ό-
λάκερο θησαυρό να μου τότε δείξη: Τετραδία, βιβλία με χρωματι-
στές ζωγραφιές, από κείνα πουχούν τα πλουσιόπαιδα, ένα όφραυ
πλουσιό με μολύβια, πένες, σουγιάδες. Τα τετραδία είχαν άπέξω
τ' όνομά του: Τέλλος Άγαπής... Έκείνο που με θύμιζε όμως,
ήτανε μιά συλλογή από γραμματόσημα. Χριστούλη μου! μιά συλλο-
γή από γραμματόσημα όλων των κρατών, κόκκινα, πράσινα, πορτο-
καλλιά, μπλε, όμορφα, φανταχτερά, γραμματόσημα γνωστά, αλλά
και άσπασα, της Κούδας, του Άγίου Μαρίνου, τα περίφημα «Κλειδιά
του Πάπα», πόσα άλλα!... Και ό Τέλλος την έφυλλομετρούσε και
μου τ' έδειχνε, εξηγώντας μου ένα-ένα, πάντα με τό χαμόγελο.

— Τι όφραυ γραμματόσημα! τού είπα. Πού τό βρήκες;
— Ό μπαμπάς μου τ' άγόρασε, τόν καιρό που πέθανε ή μαμά,
στην Άθήνα.

— Πότε πέθανε;
— Πέρεσι πέθανε και την πήρανε οι παπά-
δες... Έγώ έχω κ' έναν αδελφό, Άντωνάκη, κ'
είνε μεγαλειτερος. Αύτουνού ό μπαμπάς του πή-
ρε ποδήλατο.

— Πότε;
— Πέρεσι, τόν καιρό που πέθανε ή μαμά.

— Κι' ό Άντωνάκης πού είνε τώρα;
— Στο Γυμνάσιο είνε, στην πρώτη. Ό μπα-
μπάς λέει να τότε κάνουμε δικαστή... έφρέτη,
σάν τόν μπαμπά. Όμως ή κυρά Βγενιά δεν
της άόσε... καλλίτερα γιατρό, λέει.

— Τι είνε ή κυρά Βγενιά;
— Ή δούλα μας. Είνε για. Την έχουμε
χρόνια!

— Και σ' τί θά γίνης, Τέλλο; τόν έρώτησα.
Πρώτη φορά τό χαμόγελο έλειψε από
τό πρόσωπό του. Σοβαρός, είπε:

— Άξιωματικός! Και θά πάω στόν πόλεμο!
Κείνη τη στιγμή ξαναμήκτε στην τάξη μας
ό παπάς και γίνθηκε ήσυχα. Όπως όλοι μας, έ-
νοιξε κ' ό Τέλλος τό Άναγνωστικό του.

— Άρχισε έσύ, παιδί μου, πρώτος, τού είπε
ό δάσκαλος.

Και ή γλυκειά, ή βελουδένια φρονούλα του
άκούστηκε:

— «... Πρώτη ήλθεν ή ψυχή της Άντι-
κλειάς, της άγαπής μου μητρός, ήτις έζη
ότε έγω είχα φύγει διά την Τροίαν. Ταύτην
ιδών, έδάκρυσα και ή καρδιά μου καταστα-
ράχθη...».

— Καλά, καλά, διέκρινε ό παπάς, ό άλλος,
παρεκτάτο.

Και τό διάβασμα του τραγικού κεφαλαίου με
τις ψυχές των νεκρών, που πίνουν αίμα γύρω
από τό λάζκα του Όιδίσευ, συνεξίστασε από έ-
μένα, κ' έσπερ' από τόν άκόλουθο συμπαιθητή
μας...

— Καλά, καλά, διέκρινε ό παπάς, ό άλλος,
παρεκτάτο.

Και τό διάβασμα του τραγικού κεφαλαίου με
τις ψυχές των νεκρών, που πίνουν αίμα γύρω
από τό λάζκα του Όιδίσευ, συνεξίστασε από έ-
μένα, κ' έσπερ' από τόν άκόλουθο συμπαιθητή
μας...

— Καλά, καλά, διέκρινε ό παπάς, ό άλλος,
παρεκτάτο.

Και τό διάβασμα του τραγικού κεφαλαίου με
τις ψυχές των νεκρών, που πίνουν αίμα γύρω
από τό λάζκα του Όιδίσευ, συνεξίστασε από έ-
μένα, κ' έσπερ' από τόν άκόλουθο συμπαιθητή
μας...

— Καλά, καλά, διέκρινε ό παπάς, ό άλλος,
παρεκτάτο.

Και τό διάβασμα του τραγικού κεφαλαίου με
τις ψυχές των νεκρών, που πίνουν αίμα γύρω
από τό λάζκα του Όιδίσευ, συνεξίστασε από έ-
μένα, κ' έσπερ' από τόν άκόλουθο συμπαιθητή
μας...

— Καλά, καλά, διέκρινε ό παπάς, ό άλλος,
παρεκτάτο.

Και τό διάβασμα του τραγικού κεφαλαίου με
τις ψυχές των νεκρών, που πίνουν αίμα γύρω
από τό λάζκα του Όιδίσευ, συνεξίστασε από έ-
μένα, κ' έσπερ' από τόν άκόλουθο συμπαιθητή
μας...

— Καλά, καλά, διέκρινε ό παπάς, ό άλλος,
παρεκτάτο.

Και τό διάβασμα του τραγικού κεφαλαίου με
τις ψυχές των νεκρών, που πίνουν αίμα γύρω
από τό λάζκα του Όιδίσευ, συνεξίστασε από έ-
μένα, κ' έσπερ' από τόν άκόλουθο συμπαιθητή
μας...

— Καλά, καλά, διέκρινε ό παπάς, ό άλλος,
παρεκτάτο.

Και τό διάβασμα του τραγικού κεφαλαίου με
τις ψυχές των νεκρών, που πίνουν αίμα γύρω
από τό λάζκα του Όιδίσευ, συνεξίστασε από έ-
μένα, κ' έσπερ' από τόν άκόλουθο συμπαιθητή
μας...

— Καλά, καλά, διέκρινε ό παπάς, ό άλλος,
παρεκτάτο.

Και τό διάβασμα του τραγικού κεφαλαίου με
τις ψυχές των νεκρών, που πίνουν αίμα γύρω
από τό λάζκα του Όιδίσευ, συνεξίστασε από έ-
μένα, κ' έσπερ' από τόν άκόλουθο συμπαιθητή
μας...

— Καλά, καλά, διέκρινε ό παπάς, ό άλλος,
παρεκτάτο.

Και τό διάβασμα του τραγικού κεφαλαίου με
τις ψυχές των νεκρών, που πίνουν αίμα γύρω
από τό λάζκα του Όιδίσευ, συνεξίστασε από έ-
μένα, κ' έσπερ' από τόν άκόλουθο συμπαιθητή
μας...

— Καλά, καλά, διέκρινε ό παπάς, ό άλλος,
παρεκτάτο.

Και τό διάβασμα του τραγικού κεφαλαίου με
τις ψυχές των νεκρών, που πίνουν αίμα γύρω
από τό λάζκα του Όιδίσευ, συνεξίστασε από έ-
μένα, κ' έσπερ' από τόν άκόλουθο συμπαιθητή
μας...

Τό δάσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,

στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Μιά νύχτα, περασμένα μεσάνυχτα, Γενάρης μήνας, άκούστηκαν
πασοκλιές και σύγκαιρα οι καμπάνες βάλλθηκαν να σημαίνουν γοργά,
δυνατά... Συναγερμός τρομαγμένοι.

— Πυρκαγιά!... άκούγονταν παντού ή κόκκινη λέξη.
— Πού είνε!... Πού είνε!...

— Στο φούρνιο του Σπήλιου!... Πήρε από μέσα φωτιά ή άποθή-
κη, τ' έβόλα, και τώρα καίγεται όλο τό σπίτι, ως άπάνω!... Καίγε-
ται σά δαδί!...

Αυτό ήταν. Καίγονταν τό σπίτι που καθόταν ό... μου! Ποί
νά με κρατήση ή μάνα μου, «Θα καί ή Τέλλος!» Κρατά έσο.

Φυσούσε ένας άγέρας, ένα κακό... Ό κόσμος... Τό δάσος
βοήθεια. Και οι καμπάνες όλο χτυπούσαν. Τώρα έδινε χιμ... και τό
καμπαναριό του Άη Σπυρίδωνα και της Φραγκοκληριάς. Ντάρε!
ντουγκ! δόλονα...

Έφτασα στόν τόπο της πυρκαγιάς. Κόσμος πολύς, όλο τ' Άνά-
πλι. Ήταν ή πύλ κρήνη σαγυή. Τό σπίτι τό είχαν ζώσει οι φύρες,
κ' οι κάτοικοι του δεν μπορούσαν να κατεβούν πα από την έλκη
σκάλα, φιλοξοσιμένη κ' αυτή. Άκούγονταν
φωνές που ζητούσαν βοήθεια...

Άξαφνα, τεντώθηκε διάπλατη ή μπαλκονό-
πορτα και από τό πόρνο φρόντο πετάχτηκε έσο
ό Πρόεδρος του Έρετείου, κρατώντας στην
αγκαλιά τ' άδελφό μου.

— Βοήθεια! φώναζε ό πατέρας απαραχαί.
Μέσα στο μάταιο θόρυβο και στην παρατή-
ρη πνήγρη βέβαια κ' ή δικιά μου παιδάκη
φωνή, που καλούσε τό φίλο της:

— Τέλλο!... Τέλλο!...

Μά να! κείνη δά τη στιγμή έφτασαν και οι
πυροσβέστες, ό Λόχος του Όπλοστασίου γορ-
γορα πέταξαν άνεμόσκαλες στο μπαλκόνι, κατέ-
βασαν τούς άνθρώπους, καταλημνύσαν με
νερά τό σπίτι...

Μέσα σ' εκείνη την άναμνητομυρία έχασα
τό φίλο μου. Με καίμενα ρούχα, πουλούμε-
σιμους, πούς έπήγαγε σ' ένα φορμακιό, κ'
από κει στάλαξαν σ' ένα ξενοδοχείο, ως πού
νά ίδουν τί θά γένουν.

Ό Τέλλος έκανε δέκα μέρες νύχθ στο
σκολείο. Όταν ξανάφθε, έφερε όλη του τη
σάκα άνέμερα, με τ' ζωγραφιστά βιβλία και τα
γραμματόσημα! Τα πράματά τους είχαν καί,
όμως ό Τέλλος κρατούσε σφιχτά τη σάκα του
και την έσωσε.

Νοίκασαν άλλο σπίτι, κοντά στη θάλασσα
και άγόρασαν καινούρια έπιπλα και ρούχα.

— Ό μπαμπάς έχει λεφτά, ού!... Είλεγε ό
Τέλλος και χαμογελούσε.

Πέρασαν δύο χρόνια.
Είχαμε φτάσει στο Σχολαρχείο, πάντα φί-
λοι κ' άχώριστοι. Τη συλλογή κόντευε να
τή συμπληρώσουμε με όλη τη σειρά των Έλ-
ληνικών γραμματόσημων. Ό Τέλλος έτάμνε:

— Θα γίνω άξιωματικός και θά πάω σ'όν
πόλεμο!

Και άξαφνα, ένα μεσημέρι, συνέβηκε κάτι άπερίμενο. Ένας κό-
ριος μπήκε στην τάξη μας, πήγε κοντά στο δάσκαλο και τούλεγε
κάτι σ' αυτό... Τόν ήξερα έγώ σάν τόν κύριο, γιατί τόν είχα εί-
στό στο σπίτι του Τέλλου και είχα άκούσει τη Βγενιά, τη δούλα τους, να
τόν λέει εκύριο Εισαγγελέας.

— Ό δάσκαλός μας λοιπόν τένωσε τό μάτι, κοίταξε τόν Τέλλο
και μουμυρίσε:

— Τό καίμενό!...

— Ό εκύριος Εισαγγελέας έλήρησε τόν Τέλλο, τού χάρθηκε τό
κεφάλι και τού είπε:

— Παιδί μου, πάρε τ' άβιβλία σου και πάμε σπίτι.
Ό Τέλλος τόν άκούστηκε, υπάκουος σάν άρνάκι. Άμα έφτα-
σε, ένα κακό προαίσθημα έφίξε την καρδιά μου...

— Όταν σκολάσαμε και βγήκαμε στο δρόμο, μάθαμε τό δυσήγημα.
Ό Πρόεδρος τόν Έρετείν έχε πεθάνει ξαφνικά, μέσα στο άσπε-
ρήσιο, από συγκοπή της καρδιάς. Τώρα, από σπίτι του, έδου ήταν
μεταφέρει τό λείψάνο του, κ' άσας
πολύς ήταν συναγμένος. Ό Τέ-
λος έβλαψε, έβλαψε. Κι' ό Άν-
τωνάκης, ό μεγαλειτερος, άφ-
φελα προσπαθούσε να τόν παρη-
γορήση.

Μιά φίλική τους αλαγένη α-
φρόνησε για την κηδεία, μέσα στο άσπε-
ρήσιο πένθημα ρούχα στά θνί-
φόρια, που τάχε σκεπάσει, δε-
τερη τώρα, διπλή άφράνεα...

Υποκ' από λίγες μέρες, ένας θεός τους ήρθε από την Άθήνα, τ' άπο-
μυρίσε και τ' άπρε μαζί του. Έτσι, έχασα τό φίλο μου και δεν
άκουσα π' ά να γίνεται λόγος γι' αυτόν.

Τά χρόνια περνούσαν. Έτελείωσα κ' έγώ τό Γυμνάσιο, ήρθα στην
ακαδημία, φαιήτης, με πόθους και όνειρα. Πεπατούσα στους
όρους της Άθήνας και χάζενα, χάζενα... Όλα μου φαίνονταν ό-
ραια — οι γυναίκες, οι βιτρίνες, τ' άμέγατα, τ' ά... φωτογραφεία —

όλα ντιμένα με τό χρυσόφως του μυστηρίου. Και ήμουν πρώτος και
καλλίτερος σ' ός γοργές του Σταδίου και σ' ός κάθε πανηγύρι.

Την Πρωτοχρονιά έπήγα στην πλατεία της Μητροπόλεως να
έσο την παρτά.

Έρχονταν τ' άφάρορα στρατιωτικά σώματα, με σάλλαγγες και
τάματα, και ή Μουσική χτυπούσε τό θούριο του χαρτσιομοι...
— Έπρεσε από την Όδον Ειςαγγελιστριάς, πρόβαλε ή Σχολή των
Ειςελπίδων. Οι μωητήρες προχωρούσαν σ' πετράδες, με τό ρυθμικό
τους ήμα, έφηβοι και νέοι καμρωτοί, σαρκμένοι στην κομηνή τους
στολή, με τις κίτρινες σαλιές τους, τό κίτρινο λοφό, γαντοφορε-
μένα, σοβαροί. Περνούσαν μερυστά μου. Έξαφνα, έβαλα μιά φωνή:

— Τέλλο!... Τέλλο!...

Είχα είδε τό φίλο μου! Άνάμεσα σ' ός τόνους είχα ξεχωρίσει τό
φίλο μου! Ήταν ό πρώτος δεξιά, στην πέμπτη πετράδα... Ό
Τέλλος έγινε λίγο τό κεφάλι, κοιτάζοντας να ίδή ποίος τόν έφώ-
νιζε, μά δεν μπορούσε γιατί ήταν άναγκασμένος να προχωρήση.

Στην Πλατεία, στην παρτάση, την όρα που στην έκκλησία διά-
βαζαν τη Δοξολογία, καθόρθωσα να πληρώσω τούς Εύέλπιδες, και
να τού μιλώσω. Ό Τέλλος έδειξε μεγάλη χαρά, συγκινήθηκε πού με
είλε. Ήταν πάντα ένα παιδί στην καρδιά, αλλά και τί όφραος έφη-
δος είχε γίνει! Π' ός άσφαρτε ή νύχτη του στην κατακωνυργη
στολή, ή άληθινή Άπολλώνεια όμορφιά του, με τό αλόνιο χαμόγελο
σ' ό κείνα τ' ά χείλη που θ' άπλεγες κορτοίστικα, στά μάτια που ήταν
γαμιά από φως ψυχικό!...

— Ότε θά γίνης άξιωματικός, Τέλλο; τόν έρώτησα. Θυμάσαι
πού τ' έλεγε;...

— Ναί, και θά πάω στόν πόλεμο, έσμπλήρωσε την παλιά, πα-
δατή σφράση...

Από την ήμέρα κείνη, είδα πολλές φορές τό φίλο μου. Μάλιστα
την έβλεπα ταχτικά, τις Κυριακάδες, όταν είχε έξοδο και... δεν είχε
ροπεδοί με καμιά κοπέλλα. Άπερις ήταν οι κατακτήσεις του στο
αίτηματικό έπίπεδο.

— Τά κορίτσια θά σ' έφιούν εκεί, τού είπα κάποτε, δείχνοντας τό
μελανικό σημάδι στο φρύδιού.

— Και κ' ό παντού, μου άπάντησε, χαμογελώντας.

Πέρασαν τέσσερα χρόνια. Ό Τέλλος Άγαπής έτελείωσε τη
Σχολή και βγήκε άνθυπολοχαγός. Τό γλεντήσαμε τό πρώτο γαλόνι
του... Άξαφνα, τόν έχασα πάλι. Τά περυσιακά της ζωής μας έ-
χονταν. Έχε πολλούς δρόμους ό κόσμος...

Ένα πρωί — ήταν ή έτοιμή των σκληρών αγώνων στην άλύτρωτη
Μακεδονία — οι άθηναϊκές έφημερίδες έγραφαν μιά θλιβερή είδηση,
πού είχε ρθει από τ' ά Μακεδονικά βουνά: Βούλγαροι κομματοήτες
έλασαν με μπαμπασά έναν Έλληνα άρχηγό άναστακτικού σώματος.

Την έβραν παθάρικα και ποικιλοτρόπως βασανίζοντες και έξευ-
ταλίζοντες αυτόν, τόν περιέφεραν από χωριόν εις χωριόν μέχρι
Σκιτιστής, όπου τέλος, άφού τόν έφρόνησαν, έκρέμασαν τό σώμα
του από ενος δένδρου...

Οι έφημερίδες έδησιεύσαν και την είκόνα του, με πολλή δολα-
χηρή. Και ήταν εό κατενέ Τέλλος Άγαπής — ήταν ό Τέλλος Άγα-
πής, πού είχε παρατηρηθεί από τό Στρατό για να λάβη μέρος στόν
άπολυτρωτικό άγώνα, με λίγα διαλεκτά παλληκάρια. Ήταν ό φίλος
μου, πού είχε πάει στόν Πόλεμο...

Γράφονταν τότε πολλά για την εέξαιρετική όμορφιά του ενεαρού
ήρωα, για τόν ένθουσιασμό του, και προσπάτουν για τόν τραγικό
του θάνατο. Με 120 μαχαίρες τρύπησαν οι Βούλγαροι τό κορμί του.
Τ' όνο τό μαρτύριο του Άγίου Σεβαστιανού. Και ή Έλληνική Ψυχή
ήρθε...

Τέλλο, πέρασαν από τότε 25 χρόνια... Εικοσιπέντε χρόνια σα-
πίζε τό αιδέριο κορμί σου μέσα στη γή. Και σήμερα ό νους μου,

γυρνώντας στα περασμένα, ό-
χιτα έπάνω στο έλευθερο χώμα
ση, με συναρμένη καρδιά, με
δυσχερμένα μάτια, οίχνης τό χου-
ποκλόνο της φίλας. Και ή
σκέψη μου περπατεί κοντά σου,
μέσα σ'όν Παράδεισο των ψυ-
χών, όπως τόν καιρό που ηγγα-
νέμα πλάι-πλάι στην Άνακλιώ-
την έβρα, παραουδώντας τό
σπράκι μας τραγουδι, που μ-
λόσε κ' αυτό για ένα χαμόγελο:

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

Τ' άσος δροσάτο
έδώ μεϊδιά,
στά δέντρ' άποκάτω
κοιμάται σιμά...

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

B. Z.

Φυσιονομία που εκφράζει ειλικρίνεια και θέληση, όραία μάτια.
Πολλή εντισπενξίον, που φανερώνει την ευγενική οικογένειά της.
Έκλεκτή κυρία και σπανία μητέρα, προνόμιο, για τό όποιο μπορεί
κάνει ν' άναφέρει την παρομία σ'τό μύλο, κάτω από την μηλιά θά
πέση, γιατί πράγματι ή μητέρα της, εκτός του ότι έχει δοξάσει τ' ά-
λληλικά γράμματα, είνε και έξαιρετικής στοργής μητέρα. Παρε-
ρισκεται σ' ός πλέον έπίσημες δεξιώσεις και θά την διέκρινε άπόλυτη
συμπαιηκότης, αν δεν διεφάνετο εις αυτήν κάποια δόση νομπα-
μοιό.

H MONTAIN

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

—Τό παρελθόν Σάββατον δεξίσιος παρ' τ' κ. και τ' κ. 'Οδ.
Ματζίνη.

—Τό σπίτι θαύμα διακοσμητικής. Ένα χόλλ με θαμιάσια
εμπουζιέρα και έπίπλων 13ου αιώνα.

—Έπίπλωση γραφείου, αιδούσης και τραπεζαρίας Άγγλικού
στύλ.

—Παρενφύθησαν κ. και κ. Σοφούλη, οι κυρία Α. Μιχαλακοπού-
λου, Ζάννα, Άργυροπούλου, Άπ. Άλεξανδρή, Βουρλόη, Μαρή,
Π. Τσαλδάρη, Γ. Καφαντάρη.

—Πρεσβευταί Ιταλίας, Ρουμανίας, Άγγλίας, Γαλλίας, Τουρκί-
ας, Γερμανίας, Πολωνίας και οι κυρία Μπιστανίνι, Ρασκάνο, Ρόμ-
ψαη, Κλεμάν Σμιόν, Ένις Μπέη, Γιοφρεβίτς, Άντζένλο.

—Έπιτετραμμένος Έλβετίας και ή κ. Ζεννί, κ. και κ. Χερμερ-
λάνη, κ. και κ. Φίσερ, κ. και κ. Καρλνί, κ. και κ. Βάλτερ, ό κ.
Τόρε.

—Στην κομνη ελόττω διακρίνονταν μερικες των όρασιότερων κυ-
ριών και δεσποινίδων.

—Έπίσης παρενφύθησαν κ. και κ. Δ. Δηληγιάννη, κ. και κ.
Περαμπίόγλου, κ. και κ. Διομήδη, κ. και κ. Τσουδερού, ό κ. Δεμι-
σχακς, κ. και κ. Σπ. Δοβέρδου, δεσ Δοβέρδου, κ. και κ. Έστ. Χα-
ρλάου, ό κ. Πάλλης, κ. και κ. Βαρεσιάνη, ό κ. Έξηντάρης, κ.
και κ. Λιθιέρτου, ή κ. Κύρου, ό κ. Κλ. Γεωργιάδης, κ. κ. και δις
Χατζηρυζάκου, κ. και κ. Καμπά, κ. και κ. Μανιά, κ. και κ. Φραν-
τζή, οι κυρία Καποδίστρια, Ήλιάσκου, Πετρίτση, ό κ. Άθανασιά-
δης, κ. και κ. Κασσαδέτη, ό κ. Άνδρεάδης, κλπ.

—Η αιδουσα τού μωριτζ πολύ εύχάριστη, παραπλήρους εμπάρ-
—Ρεβερνόν παρ' τ' κ. και τ' κ. Αιμ. Πιζάνη.

—Η οικοδέσποινα, εκτός της συμπαιης, έφερε τουαλέτταν μαι-
ρην βελούδινη με άσημένα μανίνα.

—Κόσμος πολύς, άφρονη νεολαία, μεγάλο κέρη.

—Είς τό άνω πάτωμα μπακαράς και πολλά τραπέζια μωριτζ. Είς
τάς κάτω αιδούσας χορός και σουπε πλουσιότατον.

—Διακρίνονταν κ. και κ. Ρούφου, κ. και κ. Λεκατσά, κ. και κ.
Α. Σκένδερο, κ. και κ. Α. Σκ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

“ΤΕΣΣΕΡΑ ΚΙ’ ΕΝΑ!...,”

Ο Δηληγιάννης.

Μιά από τις πιο προσημασμένες ελληνικές βιομηχανίες είναι και η σιγαροποιία, αφού τα σιγαρέτα μας εξάγονται και στην Εξωτική με καλές τιμές. Κάθε μέρα νέες μάρκες σιγαρέτων διαφημίζονται και το κάπνισμα γενικεύεται, στο πείσμα της υγιεινής και της οικονομίας. Το εμπόριο του καπνού στην Ελλάδα έχει την ιστορία του, που είναι άρκετά μάλιστα περιεργή.

Μέχρι του 1885, ο καπνός ήταν εντελώς άφορολόγητος. Ήταν η χρυσή εποχή για τους θεριακλήδες του καπνίσματος. “Ελεγαν: — Εδώ ομοιο τέσσερα κι’ ένας ή — εδω ομοιο δέκα και δύο. Δηλαδή τέσσερα λεπτά καπνό κι’ ένα λεπτό τσιγαρόχαρτο!”

Τα καπνοπολεία δεν ήταν όπως τα τωρινά πολυτελή, με τις ηλεκτροφόρες βιτρίνες, όπου φουρνάρουν πάτες ευρωπαϊκές και ποδιά της “Αδανας” και σιγαροθήκες χρυσοστόλιστες. Το καπνοπολείο του 1880 απέλειτο από ένα τεζάκι, μια ξυραβιά στολισμένη με ψεύτικα φλουριά και μπροστίνιο κόκκορα, και γύρω οράφια με κουνιές σακουλές. “Ενα ξερανικότο παιδί πουλούσε τον καπνό, χτυπώντας ολόενα με κρότο την παλάντζα και διαλαλώντας τις ιδιότητες του έμπορεύματος: — “Εδώ ο γλυκάποτος! ο φιλοκοιμμένος! η φρέτα! ο σέρτικος!... Τα καπνοπολεία εκείνα ήταν μάλλον τρύπες, μικρομάγαζα, μερικά όμως είχαν και βιτρίνες, όπου εξέθεταν σε γυάλινα βάζα τουρκικό καπνό και τσιγαρόχαρτο σε μεγάλες κόλλες. Πουλούσαν ακόμη και ταμπάκο, τον οποίον οι παπασόδες μας ρουφούσαν ήδονικά στις περιόψεις βεγγέρες τους. Και όμως από τις ποντικόρτες αυτές έδωσαν οι έμποροι του μέλλοντος, που απέκτησαν εκατομμύρια, έμπροσθενό τους μια ανθράκωπη άδυναμια.

“Η δόξα των καπνοπολείων του παλιού κολού καιρού ήταν και φυλλάδια των τσιγαροχάρτων, με τα αφέλως εικονογραφημένα εξώφυλλά τους. Τι περιεργή που θα ήταν μια συλλογή από τέτοια! “Αλλά έφεραν εικόνες των αγωνιστών του 1821, άλλα των επαναστατών της Κρήτης, των φοιτητών που έβλεπαν στη μάχη του Βαρέ, δηλ. του Πραϊδή, του Βαρεϊάδη, του “Εσλιν, του Βαργάβα. Εκτός αυτών, έφουρνάρουν και εικόνες των πολιτικών ανδρών: του Βούλαρη, του Κοιμισινοπούλου, του Λομβάρδου, του Δελιγιάδη. “Αλλά εξώφυλλα είχαν και ξένες προσωπικότητες: τον Αυτοκράτορα Ναπολέοντα Γ’, τον Γαμβέτα, τον Θιέρσο, τον “Γαλλ πολιτικό Μαντίνι, τον Μόλκε, τον Πάπα Πιο. “Αλλά διασημους κακούργους, όπως τον φοβερό Τράκιαν, του οποίου την καρτόμνη είδε και περιέγραψε ο Τουρκένιερ στο Παρίσι. “Αλλά εξώφυλλα εξεικονίζαν νεοελληνικούς τύπους, όπως τον γέρο Σεραφείμ, τον μπαμπά-Γιάννη τον Κανατά, τους ληστές του Δήλου και τους “Αγγλους περιηγητές που έπεσαν θύματα τους, κλπ. Κάθε ήρωας της ημέρας γινόταν εικόνα του εξωφύλλου του τσιγαροχάρτου!... *

“Αλλά στα φυλλάδια αυτά, από το πίσω μέρος, ύπρχε και λίγη φιλολογία, ή μάλλον στίχοι, που, μα τον “Απόλλωνα, δεν ήταν χειρότεροι από πολλούς σημερινούς. Π. χ., πίσω από την εικόνα του ναυάρχου Μιαούλη ύπρχε σύντομο έλεγιο, που άρχιζε έτσι: Μιαούλη, νέε Νίλων, σότερ δλης της “Ελλάδος!... Πίσω από την εικόνα του “Αθανασίου Διάκου ύπρχε το ακόλουθο εξάστιχο:

Τόν δώλειαν αι τίγρεις εις ελάτινον σουβλίον
και εις την πυράν έψηθον ζωντανός ως τόν άρνιον,
Έρρευσαν οι όφθαλμοί του οι αιματοχέντες πρώτοι
Και εις την πυράν τόν σώμα διαρκώς επυροσκορτέι.
Έκρυφτόριζαν αι σάρκες, εκρυφτόριζε τόν σώμα
Πλήν δεν άφινε καμμίαν ομιωγήν αυτόν τόν στόμα!
Πίσω από την εικόνα του αντιποδιστού άξιωματικού Λεωτσάκου ύπρχαν δύο στίχοι, σχετικοί με τόν φρόνο τον στην Κίθνο, καθώς και των συνεπαατατών του Μαραϊνίτη και Σκαρβέλη. Οι έξι: Δέν τόν έθαγαν παπάδες, δέν τόν άναγαν κεριά,
Μόν τόν πήραν οι φρονιάδες και της μέσης τή (λουριά).

Οι στίχοι θέλουν να στηλιτεύσουν το ύπο των άξιωματικών Τζιόν απόσπασμα, που έκοτώνσε τους έπαναστάτες, δέν εινε όμως αληθινά δι έληστέυθησαν τα πτώματά τους. “Αλλά τα πάθη της εποχής έπλυσαν τόν θρόνο αυτό, καθώς και άλλους χειρότερους έναντίον των όπαδών του “Ο. θωνος.

“Εξάφνα, στά 1885, ο Χαρίλαος Τρικούπης, πρωθυπουργός τότε, έπέβαλε φορολογία στον καπνό και στο τσιγαρόχαρτο. Οι καπνιστάι άγρίεψαν.

— Κάτω ο φορομπήχτης! άκούστηκαν ή πρώτες κραγές έναντίον του πολιτευομένου της Ρούμελης.

Τα γραφικά καπνοπολεία ύπέστησαν τόν αντίκτυπο της νέας φορολογίας. “Αναγκάστηκαν να συμμορφωθούν με την περίπτωση. Μι τόν καιρό τέλος, φανερώθηκαν τα πρώτα σιγαρέτα, και σιγά-σιγά ή βιομηχανία της σιγαροποιίας έπηρε καλλιτεχνική μορφή. Φυσικά, το κάπνισμα άρχισε να στοιχίζει περισσότερο, ή περίφημες καπνοπολείες να ξαφώνουν. Δέν ήταν εύκολο να φουσκώνουν όπως ποτέ, ότι ή πλεχτές των εύδρων, ούτε ή λαϊκές από φρούτα βυδιού. Το πάθος του καπνίσματος, ή μακρά συνήθεια, έδέχθηκε φοβερό χτύπημα από την Τροικουτική φορολογία.

“Ο Θεόδωρος Δηληγιάννης — ή αιδωνία αντίπολιτευσ του Χαρ. Τρικούπη — δέν άφησε την περίπτωση άνεμεταλλευτή. Στο πολιτικό του πρόγραμμα έβαλε πρώτη την κατάργηση της καπνικής φορολογίας. Ρεζιμα άσυγχρότητο έδημιουργήθη έναντίον του Τρικούπη. Στις θεωρητικές διαδηλώσεις τους, οι Δηληγιαννικοί κρατούσαν από τα ψηλά καλάμ, μ’ ένα πακέτο καπνό του μονοπαλιού στην κορφή! Χιλιάδες τέτοια καλάμια, χιλιάδες φρονές:

— Κάτω ο φορομπήχτης! Κάτω ο Μογγιάς!... “Αλλ’ ο Γουτίνιος πολιτευτής έπροχώρησε άνωθεν περισσότερο στον αντίπολιτευτικό τον άγώνα. Στις έκλογικές του περιόδους έσυμβούλευε τόν λαό «ν’ άντιδρά διά παντός τρώπον, ίνα άποτύχ η έπαχθής νόμος!». δηλ. ότι συμβούλευε σίμερα τούς “Ινδούς ο Γκάντι για τόν αλάτι... Και πράγματι, ο λαός έβαλε σ’ ένεργεια διάφορες καταδολιεύσεις.

“Ως την εποχή εκείνη, ή κοπή του καπνού γινόταν έλεύθερα, και οι καπνοκόπται — συνήθως “Αγιάδες — έφουρναν με τα χεράβνια τους (δηλ. τα όργανα της κοπής) στους δρόμους και φώναζαν: Πουός έχει καπνό για κόφημο!... Μετά τη φορολογία, αυτό άπαγορεύτηκε, αλλά τα χαβάνια έξακολουθούσαν να λειτουργούν κοπή, και σε διάφορα καταγώνια έγκατεστάθησαν μυστικά καπνοκοπήτσηρα.

Στό μεταξύ, έδημιουργήθησαν κι’ οι καταδολιεύσεις των πολιτώντων λαθραίο καπνό, οι λεγόμενοι εκατοφάνταις, οι όποιοι, κατά τόν νόμο, έπαιρναν τόν καπνό κάθε προστίμου. “Αλλ’ ο λαός έκρηγχε τόν έκατοφάντα τους άτιμο και έθεωρείτο βροιά βαρειά τόν έκατοφάντα.

“Ολα αυτά εκρούφωσαν την καταρανήν έναντίον του Χαρ. Τρικούπη, και στις εκλογές της της “Απορρολογίτης “ελαίωρης” ήττήθη, θριαμβεύοντας τού εκροδονάρχη... *

Οι αντίδροστοι οικονομολόγοι διεκρίφωσαν ότι ο Τρικούπης θα έκανε μια τρύπα στο νερό, με τη φορολογία του καπνού, γιατί οι καπνιστάι θα έπαιναν τάχα να καπνίζουν και ή καπνοκαλλιέργεια θα ποραινόταν στην “Ελλάδα. Οι φόβοι τους όμως ύπρχσαν μάταιοι. “Η προβλέψεις του Τρικούπη έδικαιώσαν την καπνική πολιτική του. “Οσο βαρειά κι’ άν ήταν ή φορολογία αυτή, δέν υπώρσε να ξεριζώσει τόν παλιό έλάττωμα. Το Κράτος άφελείτο 12,000,000 δραχμές τόν χρόνο. “Οσοι λοιπόν ενόμιζαν ότι ή φορολογία θα καταργείτο και θα έγύριζαν στον καιρό του τέσσερα κι’ ένας, είδαν ότι ή έλπίδες τους έφουλλορόσαν. Στην “Ελλάδα, άμα έπιβληθεί ένας φόρος, δύσκολα καταργείται και ο φόρος του καπνού και δικαίος ήταν και συντελεστός για τή οικονομία του Κράτους. “Απόδειξις ότι και ο Δηληγιάννης, άμα γίνικε πρωθυπουργός, δέν τόν κατήργησε, παρά... τίς προεκλογικές ύποσχέσεις του! “Δεντέρα σκέψεις σοφότερα!... έλτε δικαιολογώντας την άσυνέπεια του αυτή. *

Και για να τελειώνουμε: Την εποχή που ή καπνοσκακιούλες κυκλοφορούσαν έλεύθερα, είχε δημιουργηθεί μδα τέτοιον εργοχείρων, μερικά τόν όποιων ήταν αληθινά κομποτεχνήματα. Σήμερα, μια “Αθηναία κυρία, άσχετης οικογενείας, διατηρεί ως κειμήλιο μια χρυσοκέντητη καπνοσκακιούλα, καμωμένη από τή σκούφια του Μιαούλη!... *

Ο Τρικούπης.

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΣΑΝ ΠΟΛΥ

Η ΕΡΩΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΛΟΛΑΣ ΜΟΝΤΕΖ

...σε άν δέχο να σάς ακολουθήσω, πόσον καιρό θα μένω εκεί κάτω; — Δέν θα ξαναγυρίσετε ποτέ!

— Ποτέ! “Α, όχι! Δέν σάς ακολουθώ, πρίγκηψη... “Ο Ρούνα Σίγγι σπράχθηκε όλοθρος.

— Έστε νέα ακόμα, είστε άφαια, της είπε ή πριγκί, και τα δέκα χρόνια που πέσαν, δέν καταθώσαν να σάς κουράσουν... — Δέκα χρόνια! Τι ένωρετε;

— “Οταν σάς πρωτοείδα, ήταν στά 1836, έδω και δέκα χρόνια. Τώρα στήν πύλη και δέν θα με ξαναείδατε, παρά ύστερα από δέκα χρόνια πάλι, δηλαδή στο 1856. Πιστεύω ως τότε ναίχατε κουραστεί κι να περνήτε πούθους μου. “Εν τούτοις, άν και φρένω και δέν καμώ να σάς παρακολουθώ, όπως έκανα έτά μια δεκαετία, βήμα προς βήμα, το βαλάντιό μου θάνα για σάς πάντα άνοηχτό... — Και ο Ρούνα Σίγγι έβγαλε άπ’ την τσέπη του ένα πορτοφόλι και έπληρωσε στη Λόλα.

— Έδώ μέσα, της είπε, ύπάρχουν δέκα τραπεζογραμμάτια “Χαλκίνα σπριλίων τόν καθένα. Μπορείτε να τα έξοργυφώσετε σε “Αγγλικές και “Αγριμικές Τράπεζες μέχρι του 1856. “Επί πλέον, έδω ένα βραχιόλι και μερικά άλλα τραπεζογραμμάτια, άξιας είκοσι πέντε χιλιάδων φράγκων, για να σκεληρωθή τόν ποσόν των εκατό χιλιάδων που σάσεται να διαθέσω για σάς. Λυσιτελείται τόν ποσόν να σάς προσφέρω περισσότερα, αλλ’ άργότερα θα μάθετε, ότι τα λίγα που σάς έδωσα, ήταν πολλά για μένα.

“Η Λόλα παρατηρούσε τόν “Ινδό στά μάτια της, ήτοι άποδολεμένη. — Μα γιατί μου δίνατε τόσα χρήματα; φώναξε. Τι περιμένετε από μένα για τόν μέλλον; — Έστε μια τού καί, πούξες έρεσι, μπορεί να τόν πορτίτε από τώρα... “Ο Ρούνα Σίγγι όμως κίνησε άρνητικά τόν κεφάλι του.

— Όχι, της άπεκρίθηκε. Δέν είστε ακόμα άφαια για τή δουλειά που θέλω... Θα περιμένω, λοιπόν, καλή άνάμνηση... “Εξέλε το πορτοφόλι στά γόνατα της Μοντίζ, και, χωρίς να πη τίποτε άλλο, έφυγε.

“Η Λόλα, άφού βεβαιώθηκε, ότι τόν πορτοφόλι είχε στα χρήματα της, της είπε ο “Ινδός, έπειτα σέ γέμια και φώναξε: — Μα αυτός εινε τρελλός!... “Αρισμένους είκοσι χρόνια... Δέν είμαι άφαια, λέει, για τή δουλειά που θέλει; Χαχαχά!... Κανέναν άπ’ αυτούς που δέν μ’ ήρε ακόμα... άκουρη! — Μα τόν άρέσω αυτόν, φανταία πώς σάβω να γράψω! “Επί τέλος, τί με νοιάζει! “Είμαι ή γνωστή, αυτός ο άνθρωπος εινε τόν ποσόν για μένα... *

Την άλλη μέρα ή Λόλα Μοντίζ άναχώρησε από τή Παρίσι για τόν Μόναχο, μαζί με τόν φίλο της, άσχημα Στάβεργαλντ, άναζητώντας νέες σχέσεις.

... *

... *

... *

του περιφημου Μουσείου του Μονάχου.

“Ο μονάρχης αυτός άρχισε τή βασιλεία του με την ίδρυση μοναστηρίων και στο τέλος της ζωής του, σε ήλικία έξηντα χρόνων, έπεσε στα δίχτυα μιας γυναίκας που τόν έκαμε γελίο και μισήτο στο λαό του.

“Η γυναίκα αυτή ήταν ή Λόλα Μοντίζ και ο μεσίτης που την έπρομήθευσε στον βασιλέα, ήταν ο είνουσιμένος της κόμης Στάβεργαλντ.

“Ο κόμης φιλοδοξούσε για τή φιλενάδα του να γίνει από Μόναχο δ.τι και ή Ντιμπαρόν στο Παρίσι. Κι’ ή φιλοδοξία του δέν άργησε να πραγματοποιηθή.

Τόν Αύγουστο του 1847 έξεδόθη βασιλικό διάταγμα, διά του οποίου ή άφαια Ξένη όνομαζόταν βαρονίδα Ρόζενταλ και κόμισσα ντε Λανσφέλντ. “Επί πλέον της όρίστης έτησια έπαχορήγηση 70.000 φρουρίων και της παραχωρήθηκε για μόνιμη διαμονή ένα μέγαρο στο Μόναχο.

“Αλλά ο βασιλέας της Βαυαρίας δέν περιορίστηκε μόνο σ’ αυτά. Κι’ ένώ ή Λόλα Μοντίζ άρχισε να παίζει τόν πρόσωπο της κυρίας Ντιμπαρόν, ο Λουδοβίκος Α’ άποφάσισε να έκδοθή τόν όρλο του Λουδοβίκου Ε’.

“Επηρε δηλαδή σχεδόν άπ’ τόν δρόμο μια χορεύτρια, την έπαρουσίασε στην Αύλη, την έπέθεσε στη βασιλική οικογένεια και της απένεμσε τόν παρτίσιμο της άγιος Θηρεσίας.

“Η Λόλα είχε γίνει πάλι παντοδύναμη. “Εκανε περίπου δ.τι ήθελε. Δέν εινε ύπερβολή άν πούμε, ότι αυτή, κατά τή διάθεσί της, άνέβαζε και άναποδογύριζε ύπουργεία.

“Η διαπλοκή όμως της γυναίκας αυτής δέν άργησε να προκαλέσει δυσάρεστες στο λαό. Κι’ οι πρώτοι που προσέβησαν σε άπαδοκμασίες έναντίον της, ήταν οι σπουδαστάι του Μονάχου.

“Η βασιλική είνουσιμένη, θέλοντας να άντιδράση κατά των αντιπάλων της, συγκέντρωσε γύρω της ένα πλήθος από νέους ευγενείς, οι όποιοι ήταν έτοιμοι να πεθάνουν για τή χάρη της, καθώς άνεγάρχετο τόν κόκαλο κασέτο που φορούσαν στο κεφάλι τα μέλη του μαχητικού αυτού σωματείου.

Οι φουρτάι όμως δέν ύπεχώρησαν. Συνεπλέον με τούς Μοντεζίκους κάθε τόσο, τούς έβριζαν, τούς έξιλωκοπούσαν και έσφίριζαν τή Λόλα παντού όπου τή συναντούσαν.

“Η κόμισσα θύμωσε τέλος για τή σπάσι αυτή των σπουδαστών κι’ ο βασιλέας, για να έκανοποιήση την προσέληθησα φιλαρμία της, έκλεισε τόν Πανεπιστήμιο του Μονάχου έτά ένα χρόνο.

“Ο λαός όμως άρχισε να γογγύζει και ν’ άγανακτή κατά τού φιλομένου βασιλέως και της Ξένης τυχοδιώκτορας, ή όποια τόν είχε παραστήσει σε τέτοιον επικίνδυνο βαθμό. Κι’ έπακολούθησαν έφτά ως όχτώ λαϊκές στάσεις, κατά τις όποιες ή Λόλα άντιστάθηκε τούς έχθρους της με τόν μασιγίο στο χέρι, έπαινω στ’ άλόγο της!...

Στό τέλος ο βασιλέας, βλέποντας ότι ανδυνεί να χάση τόν θρόνο του, άν δέν άλλαζε τακτική, άποφάσισε, μπροστά στην άπάτη των έπαιρών του, να έξορφή την είνουσιμένη του.

“Ετσι ή Λόλα άναγκάστηκε, κατά τόν Φεβρουάριο του 1848, να φύγη από τόν Μόναχο, έγκαταλείποντας τόν άνάκτορό της, τόν όποιο τή πλήρη, μετά την άναχώρησή της, έπαισαν να καταστρέψουν με λάσπη.

Τόν έρχόμενο άφαια, οι Βαυαροί έζητησαν με γαλήνη τήν άπό τόν μονάρχη τους: Να παραιτηθή!

Και έπει ο γερασμένος βασιλέας άναγκάστηκε στις 29 Μαρτίου 1848, να ύπαλχη στην Ξέλαια τού λαού και να παραιτηθή από τόν θρόνο. Μετά την παύση της βασιλείας, έπειτα είχε περάσει πάλι ή μάστα, ή Λόλα άποφάσισε να γυρίση πίσω στο Μόναχο.

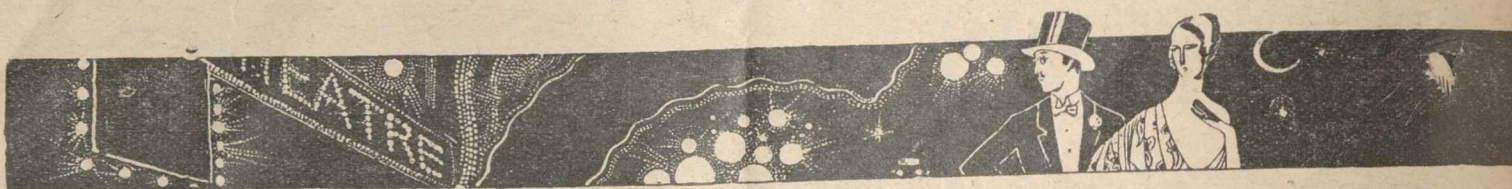
“Ο Λουδοβίκος, ο άγαπημένος της, ήταν πάλι έλεύθερος και την άγαπούσε όπως πάντα. “Αλλά τί να τόν κάνει ή Λόλα ένω γέρο;

“Ο εξαπώτος βασιλέας, για να την κρατήσει κοντά του, άποκρίθηκε να της δώση δ.τι τού ήθελε. “Αλλά ή Λόλα δέν έδεχτηκε. Στο διάστημα τών δυό χρόνων που διατελούσε υπό τή βασιλική είνουα, είχε βάλει στην πάντα άρεσάι χρήματα και τώρα δέν είχε άνάγκη από την έπαχορήγηση του.

“Αποφάσισε λοιπόν, έπειδή ήταν ακόμα νέα σχετικά, να έξοκολούθηση την έλεύθεσή, την άφρόνασή, την περιπετειώδη ζωή των περασμένων χρόνων.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: “Η συνέχεται.

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Η ΘΥΣΙΑ ΤΗΣ ΟΡΤΑΝΣΙΑΣ

ΤΟΥ ANDRÉ DAVID

ΠΡΟΣΩΠΑ:

PENE, 32 ετών.
EYGENIA, μητέρα του, 60 ετών.
ΟΡΤΑΝΣΙΑ, γυναίκα του, 26 ετών.

(Σ' ένα κομψό γραφείο. Η Εδγενία πλέκει. Έξω φωνάζει ο Πενέ με όρι ανήσυχη και ταραγμένη).

PENE. — Καλησπέρα, μητέρα.
EYGENIA. — Καλησπέρα, παιδί μου.
PENE. — Πού ειναι η Ορτανσία;
EYGENIA. — Βγήκε έξω...
PENE. — Και πού πήγε;
EYGENIA. — Δεν μου είπε...
PENE. — Τι ρώτησες που πάει και δεν σου απάντησε;
EYGENIA. — Όχι... Δεν τη ρώτησα καθόλου...
PENE. (νευριασμένος). — Μά γιατί δεν τη ρώτησες, μητέρα;
EYGENIA. — Μά, παιδί μου, η Ορτανσία δεν ειναι μικρό κοριτσάκι για να τη ρωτάω κάθε φορά που βγαίνει έξω από το σπίτι... Είπε μία παντρεμένη γυναίκα...
PENE. — Μά γι' αυτό τον λόγο άκριτως πρέπει να λήη που πηγαίνει.

EYGENIA. — Ρενέ, είσαι υπερβολικά ζηλιάρης! Ναι, είσαι υπερβολικά ζηλιάρης και καχύποπτος.

PENE. — Μητέρα μου, το ξέρεις, αγαπάω πολύ την Ορτανσία.

EYGENIA. — Κι επειδή την αγαπάς πολύ, πρέπει να τη βασανίζεις;

PENE. — Βασανίζομαι περισσότερο εγώ ο ίδιος.

EYGENIA. — Βασανίζεσαι άδικα!... Ξέρεις πολύ καλά ότι η γυναίκα σου ειναι πολύ τίμη και πιστή.

PENE. — Ναι, μητέρα μου... Άλλά μην ξεχνάς ότι ειναι πολύ νέα και πολύ όμορφη... Την τραγουδούν τόσοι!... Δεν ειναι και πολύ δύσκολο να παρασυρθεί μία γυναίκα...

EYGENIA. — Μη μιλάς έτσι για τη γυναίκα σου, Ρενέ...

PENE. — Την υπερασπίζομαι πάντα πολύ, μητέρα...

EYGENIA. — Την υπερασπίζομαι, γιατί ειναι πολύ καλή...

PENE. — Ίσως, μητέρα, αλλά τώρα τελευταία βγαίνει έξω σχεδόν κάθε βράδυ... Κι' όλο την ίδια ώρα... Γιατί; Πού πάει;

EYGENIA. — Η Ξιλία ειναι πολύ καλή αρρώστια, Ρενέ. Κάνει τον άνθρωπο να παραμυιάσει...

PENE. (κλιτώντας το ρολόι του). — Σόπα, μητέρα! Έπρεπε να μην γινόταν αυτή την ώρα η Ορτανσία.

EYGENIA. — Ειναι ακόμα νωρίς, παιδί μου.

PENE. — Τι ώρα είνε;

EYGENIA. — Δεν κοιτάς το ρολόι.

PENE. — Μητέρα, μητέρα, ποτέ δεν προσέχεις τίποτα, όλα τα βλέπεις όμοια, με την καλή σου καρδιά.

EYGENIA. — Ρενέ, σου ειναι, είσαι άρρωστος από Ξιλία. 'Η σήχασε, επί τέλους! Με κάνει να υποφέρω κι' εγώ.

PENE. — Συγχώρεσέ με, καλή μου μητέρα. Δεν μπορείς να αντισταθείς τόσο άνοιξι.

(Μπαίνει μέσα η Ορτανσία, με φόρεμα περιπάτου και μ' ένα μπουκέτο μενεξέδες στο χέρι).

ΟΡΤΑΝΣΙΑ. (χαρωπά). — Καλησπέρα σας!

EYGENIA. — Καλησπέρα, κόρη μου.

ΟΡΤΑΝΣΙΑ. (παιχνιδιάρικα). — Γιατί, κόρη σύγγε μου, δεν μου λέτε κι' εσείς «καλησπέρα»;

PENE. (συνθροαγός). — Πού ήσους;

ΟΡΤΑΝΣΙΑ. — Δεν θα σου το πω, αφού δεν μου λες «καλησπέρα».

PENE. (επιμονα). — Πές μου που ήσουν.

ΟΡΤΑΝΣΙΑ. — Όχι, όχι, δεν θα σου το πω.

PENE. — Θα μου το πής, πρέπει να μου το πής.

ΟΡΤΑΝΣΙΑ. — Δεν θα σου πω τίποτα, αν δεν μου φιλήσεις πρώτα το χέρι και αν δεν μου ζητήσεις συγγνώμη για την ψυχρή σου υποδοχή.

PENE.—Θεέ μου, σώσε την Ορτανσία μου!...

PENE. (άποτομα). — Αυτά ειναι ύπερκαυτές. Πές μου που ήσουν.

EYGENIA. — Ρενέ!...

PENE. — Σε παρακαλώ, μητέρα, μην επεμβαίνεις.

(Η Εδγενία σηκώνεται και φεύγει).

ΟΡΤΑΝΣΙΑ. — Ρενέ... Κατάληπτες ανυπόφορες με τη Ξιλία σου.

PENE. — Πές μου που ήσουν. Πές μου που πές κάθε βράδυ την ίδια ώρα;

ΟΡΤΑΝΣΙΑ. — Πηγαίω στης Παυλίννας.

PENE. — Κάθε βράδυ στης Παυλίννας;

ΟΡΤΑΝΣΙΑ. — Ξέρεις ότι ειναι άρρωστος το παιδί της.

PENE. — Προφάσεις.

ΟΡΤΑΝΣΙΑ. — Ρενέ, με προσβάλλεις.

PENE. — Κι' αυτό το μπουκέτο ποιος σου το έδωσε; Το παιδί της Παυλίννας; Φαντάζεσαι ότι ειναι εύκολο να μ' απατάς σαν ένα ήλιθο;

ΟΡΤΑΝΣΙΑ. — Ρενέ!... Έσύ μου μιλάς έτσι;... Με βρίζεις! Έσύ!... Έσύ!...

PENE. — Μ' απατάς!

ΟΡΤΑΝΣΙΑ. (εξάλλη). — "Ε, λοιπόν, αφού δεν με πιστεύεις, ναι, σ' απατώ. Σ' απατώ... Τελείωσε... Το όμολογώ... Είμαι εχθιστομένος τώρα; Θα πάω να με βασανίζουν με τις ερωτήσεις και τις υποψίες σου; Σ' απατώ. Δεν έχεις παρό να ζητήσεις διαζύγιο. Και θα σου το δώσω άμέσως. (Κινεί να φύγει. Ο Ρενέ έξω φρενών, ανοίγει γρήγορα-γρήγορα ένα συρτάρι, παίρνει ένα περιστερό και πυροβολεί εναντίον της).

ΟΡΤΑΝΣΙΑ. (πέφτοντας κάτω). — Θεέ μου!... Τι έκανες, Ρενέ;... Γιατί να με σκοτώσεις άδικα;

(Μπαίνει τρέχοντας η Εδγενία).

EYGENIA. — Τι συμβαίνει;... Θεέ μου!... Ρενέ, τι έκανες, τι έκανες, παιδί μου!...

ΟΡΤΑΝΣΙΑ. — Μητέρα μου!... Μ' έσκοτώσε άδικα... Με περιμάτωσε... Μ' έβρισε... Κι' εγώ του είπα για να έδικαιώσει ότι τον απατώ πραγματικά... Πεδάινω, Θεέ μου!...

PENE. (μισόγελλος από θυμό κι' απελπισία). — Και το μπουκέτο, το μπουκέτο ποιος σου το έδωσε;

ΟΡΤΑΝΣΙΑ. — Το αγόρασα στο δρόμο, για να σου το δώσω. Ρενέ, ηγγαίνετε στη γωνία της όδοι Θουμάου. Θα ήθελε ένα γέρο που πουλάει λουλούδια... Ρωτήστε τον... Ρωτήστε τον για μια κυρία με άσπρο έπιμαφόρι... Θεέ μου, πώς πονώ!...

PENE. (συνέχεται). — Άλήθεια!... Λες αλήθεια;... (Ρωτάει κάτω). Θεέ μου, Θεέ μου! Τι έκανα!... Ορτανσία, άγία μου, συγχώρεσέ με... Είμαι ένας κακοήγος!... Είμαι ένας έλευνός!... Σκότωσα τη γυναίκα μου!... Δεν θέλω να ζω πια. Θέλω να πεθάνω, να πεθάνω!...

(Στηρίζει την κνήμη του πάνω στρόφου στον κρόταφό του, με η μητέρα του προφταίνει και τον παίρνει το δάλο από το χέρι).

EYGENIA. — Παιδί μου, τι θέλεις να κάνεις;... Έλα στον έαυτό σου, Ρενέ. Αυτήρου με... Αυτήρου τη γυναίκα σου... Οι άνθρωποι λένε εύτυχως απ' το σπίτι. Κανείς δεν θα μάθαι τίποτα. Τρέξε, Ρενέ, να φωνάξεις τον γιατρό μας.

PENE. — Ναι, ναι, θα τρέξω... Θεέ μου, σώσε την Ορτανσία μου!

ΟΡΤΑΝΣΙΑ. (με σβυσμένη φωνή). — Ειναι άργα πια... Πεδάινω!... Ρενέ, σ' αγαπώ, σ' αγαπώ... σ' αγαπώ πάντα...

(Ο Ρενέ σηκώνεται άδώς και φεύγει για τον γιατρό, τρέλλος απ' την απελπισία του).

EYGENIA. — Τι κακό ήταν αυτό, Θεέ μου!... Αγαπημένη μου Ορτανσία... παιδί μου, ησυχάσε... Δεν έχεις τίποτα, θα σωθεις. Σωτήρη τον Ρενέ. Δεν θα μπόρεση να έλθει άτοτερα από αυτό που έκανε... Τώρα που πείστηκε πώς ειναι άδικα, θα σου το πω.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ.

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΤΣΑΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΗΘΟΠΟΙΟΣ ΒΕΡΝΕ

Μία συνήθεια του Τσάρου Νικολάου. Πώς την έπαθε ο Γάλλος ήθοποιος Βερνέ. Στη φυλακή! Το βράδυ της παραστάσεως. Ο Βερνέ δεν εύρίσκεται πωθενά. Ο Τσάρος όργιζεται. Η λύσις του μυστηρίου. Το αυτοκρατορικό δώρο, κ.τ.λ.

Ο αυτοκράτορας της Ρωσίας Νικόλαος, αγαπούσε να περπατάει τακτικά στους δρόμους της Πετρούπολης μόνιμος, όπως ο δικός μας βασιλεύς, ο μακαρίτης Γεώργιος Α', με τη διαφορά ότι απαγορεύονταν αυτοδηόματα στους Ρώσους να πληρώσουν και να πουν έστω και μια λέξη στον αυτοκράτορά τους.

Την έποχη, κατά την οποία έλαβε χώραν το παραπάνω περιστατικό, βρισκόταν περαστικός στην Πετρούπολη ένας Γάλλος ήθοποιός, ονόματι Βερνέ, ο οποίος διατελούσε υπό την εύνοια του Τσάρου.

Μία μέρα λοιπόν, ενώ ο Τσάρος έκανε τον περίπατό του σε μια κεντρική πλατεία, διέκρινε μέσα στο πλήθος τον εύνοιό του ήθοποιό. Πήγε άμέσως κοντά του και τον έλε με οικειότητα:

— Τι γίνεσαι, Βερνέ; Θα βγής άπότε στη σκηνή;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε, άποκρίθηκε ο ήθοποιός. Θα παίξω στην κομωδία «Ο πατέρας κι' η κόρη του».

— Πολύ καλά. Σ' αυτό το έργο τα καταφέρνεις περίφημα. Θάρ-θω κι' εγώ....

Έστερ' από μερικά άκόμα φιλοφρονητικά λόγια, ο Τσάρος άποχαίρεσε τον Βερνέ κι' έξακολούθησε το δρόμο του. Άλλά μόλις ο αυτοκράτορας έξαφανίστηκε μέσα στο πλήθος, ο δυστυχισμένος Βερνέ έννοιωσε δυο στιβαρά χέρια πάνω στον ώμο του κι' άντίκρισε έναν Ρώσο άστυνομικό.

— Ακολούθησέ με, του είπε ο άστυνομικός. Μήπως σπών αυτοκράτορα και θα τιμωρηθής.

Του κάκου διαμαρτυρήθηκε ο ήθοποιός και προσπάθησε να εξηγήσει σπών άστυνομικό, ότι το σφάλμα ήταν του αυτοκράτορος και όχι δικό του. 'Η άστυνομική έλαταγή επί του προκειμένου ήταν σκληρή κι' ο Βερνέ, θέλοντας και μη, όδηγήθηκε στη φυλακή.

Όταν εβράδυνσε, το θέατρο άνοιξε, όπως πάντα, συνεκκεντρώθηκαν εκεί όλοι οι άλλοι ήθοποιοι και μόνον ο Βερνέ δεν έφτανόταν άκόμα.

Έσπευδαν τότε να τον ζητήσουν στο σπίτι του, άλλ' ο άστυνομικός τους τους άπάντησε, ότι είχε βγει έξω απ' το σπίτι και δεν είχε γυρίσει.

Ο θιασώχης, για να περδίσει πια καιρό, έβαλε την όρχηστρα να παίξει και στο τέλος αναγκάστηκε ν' άντικαταστήσει την άνογηγέλιτα κομωδία με μίαν άλλη, στην οποία δεν είχε ρόλο ο Βερνέ.

Άλλά πριν σκηνοη ή αλλαγή, ο Τσάρος, ο οποίος βρισκόταν άποχωρίς στο θέατρο του, μόλις έφαυε ένα βλέμμα στο καθίσμα και είδε τον τίλο άλλου έργου, χωρίς μάλιστα ν' άναφέρεται σ' αυτό και τ' όνομα του εύνοιού του ήθοποιού, έκανε έξω φρενών.

Κάλεσε λοιπόν άμέσως το διατάχτη και του ζήτησε ν' έγτονο ύφος νά του εξηγήσει τους λόγους της μεταβολής αυτής.

— Μεγαλειότατε, άπάντησε τρέμοντας ο θιασώχης, ο Βερνέ έγινε άφαντος και μόλις πού όλίγον το πληροφόρημα, άιτάξα να τον ζητήσουν παντού, αλλά δεν τον βρήκαν πουθενά.

Για μία στιγμή, ο Τσάρος τον έκλήρωσε ν' ένα φιλοσοφικό βλέμμα, άλλ' άμέσως άλλαξε έκφραση κι' είπε γελαστός:

— Έγώ φταώ. Σήμερα το πρωί μίλησα στο δρόμο του Βερνέ και φαινόταν, ότι θα τον έπαισαν οι άστυνομικοί. Άς τον αφήσουν λοιπόν έλεύθερο κι' άς έρθει άμέσως άόμα.

Μετά ένα τέταρτο, ο Βερνέ, χωρίς στη διαταγή του Τσάρου και στην άμωση επέλευσής της, έμπαυε στο αυτοκρατορικό θέατρο.

— Αυτοίτη πόσα πολύ για το άτύχημα που σάυ προέβηται άδελά μου, φίλατε Βερνέ, του είπε καλικά ο Τσάρος. Σας παρακαλώ λοιπόν να λημονήστε την περιπέτεια σας και να μου εποτρίνετε να σάς ικανοποιήσω.... Τι άγαπάτε να σάς χροίσω;

— Αν ή Μεγαλειότης σας θέλει να μου κάνει μία χάρι, άποχρίθηκε ο Γάλλος κομωδός, θα σας παρακαλέσω να μ' αφήσετε σπών δρόμο, γιατί δεν μου άρέσει ή φυλακή....

Ο Νικόλαος έχομολόγησε για την έστγη άπάντησής του ήθοποιού και του χάρισε ένα σκευονίδιο γεμάτο χρυσά ρούβλια.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ο ΜΠΕΝΖΑΜΕΝ ΚΟΝΣΤΑΝ ΚΑΙ ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ο περίφημος Γάλλος συγγραφέας Μπενζαμέν Κονσταν στην παιδική του ηλικία ήταν πολύ άμελεις και δόστροπος. Δεν έδιάβαζε τα βιβλία του και ήταν τόσο άπειδύχατος στους δασκάλους του, ώ-

στε α παρασώτεροι απ' αυτούς άπελπίζοντοσαν και τον άφηναν στην ησυχία του. Τέλος, βρέθηκε κι' ένας δάσκαλος έξυπνος, ο οποίος πρό-

σπευσε στον νεαρό Κονσταν να τον βοηθήσει να... έφεύρουν μαζί μία

πλάνα, με την άσπια να μοιρούν να συνεννοούνται μόνον οι δυο

αυτοί. Ο μαθητής δέχτηκε ν' ένθουσιασμού την πρόταση, γιατί ή ιδέα

αυτή έταίετα εξαιρετικά πρωτότυπη, κι' άρχισε άμέσως να εργάζεται

από βράδυ για τον σκοπό αυτό. Μελετούσε και έγραφε καθημερινώς υπό

τον άδημο του δασκάλου του και προσπαθούσε μαζί του να βρη τα

πλάνα, τις λέξεις και τους κανόνες της νέας γλώσσας, ή οποία

ήταν άλλη από την αρχαία ελληνική, την οποία ο έξυπνος δά-

σκαλός του παρήσαν ως

πλάνα για την

πλάνα για την

πλάνα για την

πλάνα για την

πλάνα για την

πλάνα για την

πλάνα για την

ΔΙΣΣΗΜΑΤΙΚΑ ΡΩΜΑΤΖΑ

ΤΟ ΤΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΘΟΥΛΑΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΠΕΙΡΟΙ καθγάδες, στο καφέ-κονσόρ που δούλευε η Στέλλα, είχαν γίνει για τα μαύρα της τα μάτια. Κάποτε, μάλιστα, κάποτε ενδιαφερόμενος, της πρόβλεψε μια σουγιάδα μέσ' στα νεφρά, κ' έκανε δυο μήνες μέσ' στο Ζάννιο. Οι γιατροί την είχαν άρρωστη—άλλα, θέλεις ή καλή της κρίση, θέλεις ή μεγάλη περιποίηση, πούτιχε μέσα στο νοσοκομείο, τη γλύτωσαν ανέλπιστα, και πούτιχη τη φέρα, από του Χάρου τα δόντια, όπως λένε.

Αυτό το πάθημα της έκανε μινιά. Όταν βγήκε από το νοσοκομείο, καθήρε άλλους πέντε μήνες στην άρρα. Δεν ξανάπαυσε δουλεύει, μέσ' στο καφέ-κονσόρ, παρά με χίλια βάσανα, και χίλιες παραλήψεις. Σ' αυτό το μεταξύ, του καθήρε, είχε πάσει κάμια σε μια γρηά μαμμή, στη γειτονιά της 'Ανθούλας και του Νότη. Πολέμησε, λίγον καιρό, να ζήσει κα' αυτή τίμια, ξενοδοιλεύοντας και πλένοντας ή ράβοντας, σε κάποια σάτια νοικοκυρεμένα. 'Αλλά τ' όημο έκοιτο ξαναγύρισμα στην ήσυχη και τίμια ζωή, δεν ήσανε καθόλου μέσ' στο αίμα της, και δέ μπορούσε να βαστάσει για καιρό. Είχε μάθει στα γένια και στα

□ □ □ ΖΩΓΡΑΦΙΕΣ □ □ □

ΑΝΘΙΣΜΕΝΕΣ ΑΜΥΓΔΑΛΙΕΣ

(Το Κ. Βασιλειά)

τουφεκός εύαισθητός, κάποιας φυσικής ανωτερότητας—που, παρ' όλη του Νίκου του Ρουκάνη, κανένας άλλος δέ μπορούσε να τις ζήσει. 'Ισως, κα' ο ίδιος, να τις άγνοούσε. 'Ηταν κλεισμένες στο στήθος του χαρσακτάρη, σαν το μαργαριτάρι μέσ' στο σπείρι. 'Ηταν ο μόνος, απ' τους άλλους της παρέας—αν εξαφάνισαν το Νίκο, δηλαδή, που αυτός, ήταν γνωστό, δεν έπεφτε σε τίποτα—δ' μόνος που δέ ήθελε σπενώτερα μαζί της, αν και του δόθηκαν μεγάλες ενταξίες. 'Ισως γι' αυτό, κα' αυτή, τον συμπαινούσε, και τον ξεχώριζε, στο βάθος, απ' τους άλλους.

Οι άλλοι τον κοροϊδευαν, κυνικά και φανερά—έκενος, όμως, έμνε κοινός και παγερός, στα κάποια χοντρά περσικάματά τους. Μάφρα, μάλιστα, που κάποιας, άναδέρσεως, μάχωναν μπροστά της, χίμηζε και τον άρχισε με λύσσα στα σκαμπάκια κα' έλ' δέν έπεσαν οι άλλοι, να τους χώριζαν, θά τον είχε κάνει μαύρον απ' το ξύλο. Κα' αυτό κυριόμηνε για μάθημα στους άλλους, να προσέχουν, άλλοτε, τ' άπειτα τους...

Για το Νότη, καθώς και για το Νίκο, ο ντεκός ήταν ή μόνη τους

Είχ' έξ' άλλου, βαρεθεί τον περιορισμό της. Είχε τη νοσταλγία του κατήφορου, αν όχι τόσο από φυσικό της, άλλ' απ' τις παλιές συνήθειές της, κα' απ' τη φρενήρ έκείνη άπομόνωση, που άρχισε να τη βασάνει κάπως, απ' τον καιρό που γύρισε στην ήθικη ζωή, δέν έ-πύριζε, γύρω της, κανένας—ούτε φίλος, ούτε συγγενής. 'Όλα την έ-σπρωγαν, κα' απ' όλες τις μεριές, να ξανακυλήσει στον κατήφορο, απ' τον οποίο πάσχιζε, για λίγο, να γλυτώσει...

Τόν καιρό αυτό, τη γνώριζε κα' ο Νότης—κα' όλα τα παιδιά της γειτονιάς. 'Ο Μπακουρέλιας έγινε ο σύνδεσμος. Είχε φτάσει να τη φέρει στο ντεκ, για να τη συστήσει και στους άλλους.

Τότε ξανάπαυσε δουλεύει, μέσ' στο καφέ-κονσόρ. 'Η πρόσφατη και τραγική άνάμνηση του τελευταίου σοβαρού της λαδωμού, της είχε φέρει κα' άλλους θιαμαστές, την είχε κάνει είδωλο στους κύκλους της μαγαζιάς, της είχε βάλει σαν ένα φροστούριανό, που έπεφτε, σε λαμπρότητα και δόξα, τους παροδικούς φροστούριανούς τον άλλον περιφύγιστον σερήνων! 'Ηταν ένας τίτλος χωριστός, μια γαμψηή δεσποσύνη—και, συγχρόνως, σηματοδότη, μιας πρόσθετης, κινούριας γοητείας...

Ο Νότης, μοναχά, τη συμπενοούσε. Οι άλλοι γύριζαν τραγικά, σε σβούρες, την κυνηγούσαν, της στήναν μηχανές—και μαύλων περιφύγιστον σερήνων! 'Ηταν ένας τίτλος χωριστός, μια γαμψηή δεσποσύνη—και, συγχρόνως, σηματοδότη, μιας πρόσθετης, κινούριας γοητείας...

Ο Νότης, μοναχά, τη συμπενοούσε. Οι άλλοι γύριζαν τραγικά, σε σβούρες, την κυνηγούσαν, της στήναν μηχανές—και μαύλων περιφύγιστον σερήνων! 'Ηταν ένας τίτλος χωριστός, μια γαμψηή δεσποσύνη—και, συγχρόνως, σηματοδότη, μιας πρόσθετης, κινούριας γοητείας...

Ο Νότης, μοναχά, τη συμπενοούσε. Οι άλλοι γύριζαν τραγικά, σε σβούρες, την κυνηγούσαν, της στήναν μηχανές—και μαύλων περιφύγιστον σερήνων! 'Ηταν ένας τίτλος χωριστός, μια γαμψηή δεσποσύνη—και, συγχρόνως, σηματοδότη, μιας πρόσθετης, κινούριας γοητείας...

Ο Νότης, μοναχά, τη συμπενοούσε. Οι άλλοι γύριζαν τραγικά, σε σβούρες, την κυνηγούσαν, της στήναν μηχανές—και μαύλων περιφύγιστον σερήνων! 'Ηταν ένας τίτλος χωριστός, μια γαμψηή δεσποσύνη—και, συγχρόνως, σηματοδότη, μιας πρόσθετης, κινούριας γοητείας...

Ο Νότης, μοναχά, τη συμπενοούσε. Οι άλλοι γύριζαν τραγικά, σε σβούρες, την κυνηγούσαν, της στήναν μηχανές—και μαύλων περιφύγιστον σερήνων! 'Ηταν ένας τίτλος χωριστός, μια γαμψηή δεσποσύνη—και, συγχρόνως, σηματοδότη, μιας πρόσθετης, κινούριας γοητείας...

Ο Νότης, μοναχά, τη συμπενοούσε. Οι άλλοι γύριζαν τραγικά, σε σβούρες, την κυνηγούσαν, της στήναν μηχανές—και μαύλων περιφύγιστον σερήνων! 'Ηταν ένας τίτλος χωριστός, μια γαμψηή δεσποσύνη—και, συγχρόνως, σηματοδότη, μιας πρόσθετης, κινούριας γοητείας...

Ο Νότης, μοναχά, τη συμπενοούσε. Οι άλλοι γύριζαν τραγικά, σε σβούρες, την κυνηγούσαν, της στήναν μηχανές—και μαύλων περιφύγιστον σερήνων! 'Ηταν ένας τίτλος χωριστός, μια γαμψηή δεσποσύνη—και, συγχρόνως, σηματοδότη, μιας πρόσθετης, κινούριας γοητείας...

Ο Νότης, μοναχά, τη συμπενοούσε. Οι άλλοι γύριζαν τραγικά, σε σβούρες, την κυνηγούσαν, της στήναν μηχανές—και μαύλων περιφύγιστον σερήνων! 'Ηταν ένας τίτλος χωριστός, μια γαμψηή δεσποσύνη—και, συγχρόνως, σηματοδότη, μιας πρόσθετης, κινούριας γοητείας...

Ο Νότης, μοναχά, τη συμπενοούσε. Οι άλλοι γύριζαν τραγικά, σε σβούρες, την κυνηγούσαν, της στήναν μηχανές—και μαύλων περιφύγιστον σερήνων! 'Ηταν ένας τίτλος χωριστός, μια γαμψηή δεσποσύνη—και, συγχρόνως, σηματοδότη, μιας πρόσθετης, κινούριας γοητείας...

Ο Νότης, μοναχά, τη συμπενοούσε. Οι άλλοι γύριζαν τραγικά, σε σβούρες, την κυνηγούσαν, της στήναν μηχανές—και μαύλων περιφύγιστον σερήνων! 'Ηταν ένας τίτλος χωριστός, μια γαμψηή δεσποσύνη—και, συγχρόνως, σηματοδότη, μιας πρόσθετης, κινούριας γοητείας...

Ο Νότης, μοναχά, τη συμπενοούσε. Οι άλλοι γύριζαν τραγικά, σε σβούρες, την κυνηγούσαν, της στήναν μηχανές—και μαύλων περιφύγιστον σερήνων! 'Ηταν ένας τίτλος χωριστός, μια γαμψηή δεσποσύνη—και, συγχρόνως, σηματοδότη, μιας πρόσθετης, κινούριας γοητείας...

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

Το πολεμικό μένος του βασιλέως της Σουηδίας Κάρλου του ΙΒ'. Ένας άτρεμτος μικρούλης. Πώς έμαθε τα λατινικά. Κάρλος ΙΒ' και Μέγας 'Αλέξανδρος. 'Η εύαισθησία του Μ. Ναπολέοντος. 'Η κόρη του μελλοθανάτου. Προς χάριν της. 'Ο 'Ερρίκος της 'Αγγλίας κα' ο έξυπνος άέεας, κ.τ.λ.

Ο βασιλεύς της Σουηδίας και περιήμιος πολεμιστής Κάρλος ΙΒ', έδειχνε από μικρό παιδί κλίση προς τη στρατιωτική ζωή. 'Από έφτά χρόνων ήταν σε θέση να καθάλλικε και το πιο άτι-θασο άλογο και δέν έφοδόνταν άπολύτως τίποτε. Μαζύ όμως με την έξυπνάδα και τη γενναϊότητα είχε και μια λοχρνομιστή καταπλη-κακή.

Δέν ήθελε π.χ. με κανένα τρόπο να μάθει τη λατινική γλώσσα. 'Όταν όμως τον έληφοφόρησαν, ότι την έγνώριζαν ο βασιλεύς της Δανίας κα' ο βασιλεύς της Πολωνίας, φυλιμήθηκε να τη μάθει κα' αυτός κα' έτσι κατώρθωσε να γίνει σπουδαίος λατινιστής.

Όταν διάβασε κάποτε λατινιστί το βίο του Μ. 'Αλεξάνδρου, άνα-στέναξε και είπε :

— Πολύ έπαθμ'ουσα να του μιούσω!

— Να, του παρατήρησε ο δάσκαλός του, να να μετριάσει τη φιλοπάλημ τάση του, αλλά έζησε μόνο 32 χρόνια...

— 'Ε, κα' δέν εινε άρεστά αυτά, άπάντη-σε ο φιλόδοξος πρίγκιπ, άφού είχε κατακτή-σει όλόντο τον κόσμο !...

Όταν ο Μ. Ναπολέων ήταν Πρώτος 'Υ-πατος της Γαλλίας, παρουσιάστηκε στην πύλη των άνακτόρων μια κόρη δεκαεσσάρων χρό-νων κα' ζητούσε να τον ιδεί έπιμύως.

Τα δάκρυα κα' ή κείσες της συγκίνησαν τέλος τους ασκικούς και την ώδήγησαν σε μια αίθουσα, απ' όπου θά περνούσε ο Ναπολέων.

Μόλις φάνηκε ο πανίσχυρος στρατάρχης, ή κόρη έπεσε στα πόδια του κα' του φώναξε με λυγμούς :

— Ω, συχωρήστε, συχωρήστε τον πατέρα μου!

— Ποιός εινε ο πατέρας σου; τη ρώτησε ο Ναπολέων.

— 'Ο Λαζάρ, άποκρίθηκε ή νέα, που κα-ταδικάστηκε πρό ήμερών σε θάνατο!

— Α, καπέλλα μου, της ελτε ο Ναπολέων, για τον πατέρα σου δέν μπορώ να κάνω τί-ποτε. Εινε ή δεύτερη φορά που έκηρύχθη ένο-χος έσχάτης προδοσίας. 'Η δικάσθηκε...

— Ω, 'Υψηλότητε, τον δίκαστε κλάγοντας άπελπισμένα ή νέα, δέν σάς ζητώ δικαστήνη.

Αλλά έλεος. Συχωρήστε τον πατέρα μου.

Τα χείλη του Ναπολέοντος έσπριαν, τα μάτια του είχαν μουνά-νει. Προσάθηκε να κρύψει τη συγκίνησή του, μα δέν τό κατώρθωσε.

Πήρε τότε το χέρι της κόρης τρυφερά και της ελτε :

— Για χάρι σου, αν κα' εινε πρόσδοτης, θα τον συχωρώσω. Φτάνει πεύ. Μην κλαίς...

Πήγανε στο σπίτι σου κα' ο πατέρας σου δέν θα θανατωθή.

Πράγματι, την επομένη έδόθη χάρις στον κατάδικο.

Ο 'Ερρίκος Η' της 'Αγγλίας τον καιρό που βρισκόταν σ' έχθα-κές σχέσεις με τον βασιλέα της Γαλλίας Φραγκίσκο Α', άποφάσισε να του στείλει έναν έκτακτο πρέσβη, ο οποίος θα του άπειθύνη έκ-μέρους του φρερές άπειλές.

Ός πρόσωπο κατάλληλο γι' αυτή την άποστολή, έθεώρησε τον άββα Βούνε, τον οποίο και έπεφόρτισε να διαβίβη τις άπειλές του στον Φραγκίσκο.

Ο διορισμένος άββας του παρατήρησε τότε, ότι αν έλεγε τέ-τοια λόγια στον όργίλο Φραγκίσκο, κινδύνευε να θανατωθή.

— Μη φοβάσαι, που ελτε ο βασιλεύς, 'Αν αυτός σε άποκαταστή, έγω θα κόμω πολλά κεφάλια Γάλλων που έχω στην κατοχή μου.

— Τό πιστεύω, Μεγαλειότητε άπάντησε ο ταλαίπωρος άββας, αλ-λά κανένα απ' αυτά τα κεφάλια δέν θα πηγαίνει τόσο καλά πάνω στους ώμους μου, όσο το κε-φάλι που φέρω τώρα...

Η άπάντησή αυτή άρεσε τόσο πολύ στο μο-νάχ, ώστε έμπέρισε τις εξαράσεις του προς τον βασιλέα Φραγκίσκο, σε τρόπο που να μη κινδύνευη το κεφάλι του έξυπνου ύπαρκου του.

ήδη—όσοι απ' τη μεγάλη την άγάπη—τη δυνατή κα' άληθινήν ήλη, που βαστούσαν πάντα μετωξύ τους.

Η Στέλλα, στις καλύτερες στιγμές της, τον είχε σά μικρό της άδερφό. Τούδε διηγήθει την ιστορία της, τις περιπέτειές της και τα πάθη της. Είχε, κα' αυτή, κάποια γλυκειά άνάμνηση της παιδικιάς της άποστασης ζωής της—κα' όταν βρισκόταν μόνη με το Νότη, ο νότες της έαναγίφε σ' αυτή. Τού διηγόταν περασμένα πρόαιατα, τα πιο μακά της περιστατικά, τις άνδρογαθίες του πατέρα της, το δει-κρο πό γάμο της απέραισε της—έπειτα, τις σπερήσεις του σπιτιού της, τη φευγάλα της, το πρώτο πέμπό της. 'Όταν ήταν μόνη με το Νότη, τα παλιά ήταν άληθινά—δέν ύπάρχαν παρά τα περα-μένα. Πού κα' πού, την έπαρναν τα κλάματα. Πολλές φορές την έπαρναν τα κλάματα, έτσι, ξαφνικά, χωρίς αττία... Κα' ο Νότης, τότε, την παρηγορούσε, της έλεγε κούβεντες τρυφερές, κούβεντες έπαρσάκια καλές κα' άδερφάκες—κούβεντες που δέ λέγονται ποτέ στην φρενάδα, αλλά σ' ένα φίλο λυπημένο, που περμένει από μιάς η λήθη του καϊμού του, όσο κα' αν εινε πρόσκαιρη κα' άνάφελη, κα' επί...

Η Μπακουρέλια, ο δεσμός αυτός, μήτε τον έδλαφτε, μήτε τον έπαρσεν: μάλλον τον έβλεπε με μάτι φιλικό. Θά τον προτιμούσε παρ' όλη, δέ βαρέσκει, τι τον πείραζε; 'Η δουλιά του, ως προ-σπίτη της άρτίστιας, πήγαινε καλά, κα' έτσι κα' άλλως. Ο Νότης έλ' από γάμπε το μάτι : τον θεωρούσε κάπως παιδαρέλι. 'Όσοσο κα' έπαρσενε καλά. Μία μέρα θά γανόταν, κα' αυτός, άναρχος. 'Η-να, έξ' άλλου, ταχτικά πελάτης του ντεκ—κα' αυτό τοβόνη κα' κά-ποια δουλειά στη συναναστροφή που με τη Στέλλα. Κατά βάθος, όμως, τον έκευνολο-ρούσε. Μία φορά τό παύνησαν, μοναχά, που η Στέλλα σκαπάνηκε μαζί του, και κείνος έ-πρη μιά στη φιλοφροσύνη, και πήρε, κάπως ά-ρηστα, το μέρος της. 'Ο Μπακουρέλιας, ό-μως, δέν άγρίεψε—τούρριζε μόνο μια ματιά κα' άσματος. Ατόδες ήταν ο τρόπος που φροβέ-ριζε κα' άνθρώπους που δέν πολυλογάριζε. Κα' σε λίγο, γίναν πάλι φίλοι.

Με τη Στέλλα, όμως, πελενταία, άρχισε να παύνηται συχνά. 'Απ' τον καιρό που γνώ-ριζε ο Νότη, η Στέλλα άρχισε να γίνεται πιο άποστα. Τούδινε φανερά, πως τον μισού-σε. Κα' αυτό του ξινοφάνηκε, κάπως, του Μπακουρέλια—άλλά, σά μάστους στην τέχνη του κα' ήταν, έκανε πως δέν καταλαβαίνει, γιατί δέ βόρκε σκόμμο, τότε, για να το έλ'ει.

(Ακαλούθει)

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΕΙΣΕΡΧΟΣ ΚΙ' Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Μία μέρα ο περιήμιος πολιτικός και ιστο-ρικός της Γαλλίας Θέορος, περπατούσε στην αίθουσα της Βουλής, κούβεντας κα' έναν ύπουργό.

— Η πολιτική σχολή του Ναπολέοντος, ελτε σε μια στιγμή ο με-γας Γάλλος ιστορικός, μπορεί να καυχάται τοιάχιστο, ότι έδωλε ένα μεγάλο ύπουργό...

Ο σπουδής του Θέορου, νομίζοντας πως τό έγκώμιο άπειθυ-νέται σ' αυτόν, ύποκλήθηκε μ' εγένενα.

— 'Η μάλλον δυο μεγάλους ύπουργούς! πρόσθεσε ο πολιμήχανος πολιτικός.

Ο άκούρης του βέβαιος πεύ άπολύτως, ότι ήταν κα' ο ίδιος μέσ' στους δυο αυτούς ύπουργούς, ύποκλήθηκε και πάλι, αλλά ή συ-νέχεια του Θέορου τον έκανε να σπαθή άπολυθιμένος :

— Καί, βέβαια, δυο μεγάλους ύπουργούς, συνέχισε ο μεγάλος Γάλλος πολιτικός. Ένωώ τον Βισμαρκ και τον Καβούρ !...

ΤΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΜΙΑ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΓΗ

Πρό πολλών ετών, καθώς μια ήλη του 'Ιταλικού έπικου περνούσε τον ποταμό, τρεις ίππες δέν μπόρεσαν να κρατήσουν καλά πάνω σ' όλη τους, έπεσαν από ποτάμι και πνίγησαν.

Την έκαμπε, ο δικαστής της ήλης διέταξε να διαβαστή σ' όλους τους λόγους ή έξής άπολυτική διαταγή :

— 'Ο άνδρας της όπ' έμ' ήλης όφείλουν να προ-σέχουν σ' έξή να μην... πνίγονται, γιατί γίνον-ται έτσι στενοχωριών για τους άνωτέρους των.

Διαταγή πρέπει να συμμορφωθούν με την παρούσα διαταγή, γιατί έχουν κα' οι ίδιοι συμφέρον να μην πνίγονται !...

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Τὰ νερά εκείνη την ημέρα νόμισες ότι γινόταν. Από πάνω του τρέχανε γάργαρα και γελαστά, λαμπερά, στον ήλιο. Τὰ δέντρα έσκιναν πάνω από τὰ πλατιά ποτάμια, σαν κάτι νάβλεπαν να τους πούν, σαν κάτι νάθελαν ν' άκούσουν. Και τὸ νερό περνούσε στὰ κοιλάσματα και στις ριζες τους κοντά, και διάβαινε κελάρυχνος σαν νά τραγουδούσε.

Τὰ ύδροχαρή φιντά, ψαδιά, σαμάκια, καρδαμυλές και νεροσίλινα, με νέες τρυφερές κορφές, ξανοίγονταν στον ήλιο, σαν ν' άνοιγαν διώματα τις τρυφερές καρδιές των, στην καθαρή ημέρα. Κληροδοτές ήταν πεσμένες από τους ψηλούς κλώνους των δέντρων, μέσα στο νερό, σαν νά ρουφούσαν άξεδιάρστα τὸ άσπρμένο νάμα, που κυλούσε διάφανο και γλυκιστό.

Πέρα άπέναντι, ή θάλασσα άπλωνόταν ήρεμη, άνειρεντή, γεμάτη γαλανή γαλήνη... Στα πέρατά της άχνες άνειρον ζωάνων ήφηνόταν...

Ενόμιζε κανείς ότι ή μεγάλη άγάπη του Θεού κι ή άρμονία των άγγέλων ξεκινόταν την ημέρα εκείνη άπάνω στη γη.

Σούρνοντας την άγγλίτσα του και τραγουδώντας ένα τραγούδι, έδιάβαινε ο Γιάννης ο Ατίγανος, ο και Κατακογιάννης, έπὶ τὸ εϊδικότερον άνοιμαζόμενος, κρατώντας μιά «τσιτσά» (φλασκί) και κατεβαίνοντας στη χώρα για νά πάρη άγιασμό...

Τού είχαν πει πολλοί και ιδίως ή Μπαροντοκόστανα, ή πιο παλαιή γορηλιά των Νομάδων, ή σεβαστή και πάνσοφη, που τὰ μαλιάρια της ήταν άσπρα σαν τις βαμπαζόρες και ή άρχη των χρόνων της χανόταν στο παρελθόν, τόσο πολύ και τόσο μακριά, που κανένας σύγχρονος δέν ήξερε πλέον νά τὰ άριθμήσει, τού είχαν πει λοιπόν και τὸν είχαν άρμυνησει:

— Άν θέλεις τὰ προβάτριά σου νά μὴν τὰ κόβη πλέον ή «κουπαράρας» ή κακά και νά μὴν τ' άφανίζη τὸ μαυροτσάκινο τὸ «μάλεμα», πρέπει νά πάγης μεγάλον άγιασμό, άπ' τη μεγάλη έσκληρία τ' «Αί-Γιαννισί, που είνε στη χώρα. Άλλοιώς κοπάδια νά μὴν περιμένης πειά.

Τι νάκανε λοιπόν; Όφανεμένος τσέλιγκας ν' άπέμεινε, με την άγγλίτσα του Ξέρη και με τὸν σκίλο του τὸν Μούρκο.

Κι' έτσι ο Γιάννης ο Ατίγανος, ο και Κατακογιάννης, ροβόλησε κείνο τὸ άμωρο χειμερινό πρωί από τὸ χεμαδιό του για τὴ χώρα, γεμάτος έλπίδα, γεμάτος πίστι κι' όρεξι, γιατί θὰ έβριζε τὰ «πράματά» του, τὸ βίός του, τὸ «κοταδερό» του, που άσπριζεν ο κάματος στὸ διάβα του, κι' άφριζε, σαν θάλασσα, όταν κινούσε ο άέρας των προβάτων τὰ μακριά μαλλιά.

Θεέ μου και Χριστέ μου, τί μεγαλεία ήτανε εκείνα, όταν ο Γιάννης ο Ατίγανος, ο και Κατακογιάννης, περνούσε με τὰ ζώα του, άλλόζοντας διαμονή, όταν τὸ καλοκαίρι πλησίαζε, ή κόντευε νά πιασώση ο χειμώνας...

Εμπρός πήγαινε ή πιο άμωρη νύφη του, σύροντας τὸ πρώτο μούλαρι, με τις φούντες τις χοντρές και τις πολύχρονες και τις γαλάσιες χάντρες για τὸ μάτι. Κι' ακολουθοῦσαν έπειτα τὰ ζώα τὰ χοντρά, κι' έπειτα τὰ «κοπάτια» (προβάτριά), σειρά μεγάλη, άτελείωτη, ένας ποταμός κωμωπιοδών, λευκός και μακρινός, σαν νά κυλούσε, μέσα στὰ βουνά, ένα ποτάμι από γάλα. Και χτυπούσαν τὰ κουνούνια, σαν κωμωπίνες γιορτής, και ήχοσα-

νε κι' άντηρούσανε σαν βοή της δόξας του, σιδερόστομα και ήχηρά, τὸ τέλειγμα τὸ μεγαλειό!...

Και μέσα στη μέση έρχότανε κι' αὐτὸς μαμαρωτός και περφηανός, σαν στρατηγὸς δόλης εκείνης της πομπής, νικητής ύπομονής κι' έπιμονής πολλών έτών και άκαταπονήτου έργουσίας.

Και τραγουδούσε τὸ τραγούδι του, που «μυστικιστικὸ» τὸ βγάλανε και τσέλιγκάτα τὸ λαλούσαν:

«Άνεμοι κατακάστε

και σεις βοῦνές, για πάφτε,

γιατὶ περνάει ο «νεχαριάς»,

τὸ πρώτο «τσέλιγκάτο»,

χτυπῶν τὰ κουνούνια τους,

σαν μπόρα τὸν Γενάρη,

βελάζουν ή «πρατίνες» του

σαν θάλασσας φουρτούνες,

τσουγκριούνται τὰ κριάρια του,

σαν νά φουρνῶν άνεμοι,

και τὰ μικρά τὰ πρόβατα,

σαν κωμάτα πηδῶν.

Άνεμοι κατακάστε

και σεις βοῦνές, για πάφτε,

Κατακογιάννης πάει μπροστά,

μ' έφτά χιλιάδες «πράττα».

Μά τώρα τελειαία μιά άτιμη άρρώστεια, τὸν έζε κοιποστοδιάσει τὰ ζωντανά, τὸν τὰ ελξε θερίζει σαν ένα κασὸ δρεπάνι. «Ο, τι μποροῦσε νά τους κάνει έκαμε... Τὰ πότισε με βότανα, τὰ κάπνισε με ό,τι τῶν παν. Μά κείνα κατακοιτόνταν και πολλὰ φορούσαν. Μόνο τὰ νεογέννητα στεκόγονταν στὰ πόδια τους και σιχατοῦσαν γύρω από τις μάνες τους, σαν άφρανα κωμωπία, κωμωπία που όρθούναι και ξεσπάνε παρηγοριά τρυγῶν στὸν άκίνητο τὸν βοάχο...

Κι' άπάνω στην άτελεισία και τὴ στενοχώρια του αὐτῆ, νά και τὸ παράγγειλε ή Μπαροντοκόστανα τὸ γατωκό:

Μεγάλον άγιασμό! Τί κάθεται; Έτσι θὰ τὰ γλυτώσης.

Και πήρε την άγγλίτσα του και τὸ φλασκί του, χαίρεται την άσπρη τὸν κοπαδιό του θάλασσα, έθωρακίστηκε με πίστι κι' έλπίδα και κατέβηκε στη χώρα, σαν γλακογάρας τὸν Φοτον, νά πάρη, από τὸ χέρι του πατῆ — τὸν έγώδου Παπαδιονόση — τὸν «Μέγαν άγιασμό».

Και ήταν μιά καλή και μιά χοντή, μιά ξεστή μερα, που παίζαν και κυλούσαν και γελούσαν τὰ νερά, κι' ή θάλασσα ήταν ήσυχη και σιωπηλή, γεμάτη μαγέμματα και άχνες κι' άταναλάσεις και χρωματισμούς, σαν νά σπρῶστικε κι' έτοιμάστηκε έπὶ τούτο, για νά δεχτῇ τὸ θείο τὸν Σταυροῦ άγιασμα.

Κι' όλα αὐτά, νερά και χαρά, και φῶς και θάλασσα και μαγείες προινές και έσπερη διαφάνεια και τὸ μέγα της γιορτής μυστήριο, έπέδρασαν τόσο στην ψυχὴ τὸν τέλειγμα, τὸν χύσανε μέσα του τόσο ήμερόλα κι' άγάπη, τόσο έλπίδα και πεποίθησι, που άνέβλινε σαν πίδαξ από μέσα του.

Νόμιζε πειά ότι δέν περπατούσε, πὸς πετούσε μέσα στις προινές τις άύρες, πὸς ήταν μιά οστία πειά μ' αὐτές, πὸς όλη εκείνη ή δροσιά κι' ή άγάπη χύθηκε μέσα στὸ σῶμα του, τὸν έβρισε κάθε σκέψη κακή, και χοντρές κι' αὐτὸς νά καταλάβη πὸς, ένα τραγούδι άνέβρισε στὸ σῶμα του:

Θάλασσα τὸ κοπάδι σου,

τί σαλαγὰς στὸν άμμο;

Καιρὸ ελχε νά κατεβῇ στη χώρα ο Ατίγανος και χρόνια νά μὴν σ' έκκλησιά. Έτσι, μέσα στὸ ήμερος τὸν ναοῦ, που ήταν γεμάτος από κόσμο, στὸν πατάδων τις χοντρές στολές και στὸν Δεσπότη την άλλωπορη, στη σεβαστή, ή πάνσοφη...

Η πιο παλαιή γορηλιά, ή σεβαστή, ή πάνσοφη...

Η πιο παλαιή γορηλιά, ή σεβαστή, ή πάνσοφη...

Η πιο παλαιή γορηλιά, ή σεβαστή, ή πάνσοφη...

Η πιο παλαιή γορηλιά, ή σεβαστή, ή πάνσοφη...

Η πιο παλαιή γορηλιά, ή σεβαστή, ή πάνσοφη...

Η πιο παλαιή γορηλιά, ή σεβαστή, ή πάνσοφη...

Η πιο παλαιή γορηλιά, ή σεβαστή, ή πάνσοφη...

Η πιο παλαιή γορηλιά, ή σεβαστή, ή πάνσοφη...

Η πιο παλαιή γορηλιά, ή σεβαστή, ή πάνσοφη...

Η πιο παλαιή γορηλιά, ή σεβαστή, ή πάνσοφη...

Η πιο παλαιή γορηλιά, ή σεβαστή, ή πάνσοφη...

Η πιο παλαιή γορηλιά, ή σεβαστή, ή πάνσοφη...

Η πιο παλαιή γορηλιά, ή σεβαστή, ή πάνσοφη...

Έδιάβαινε ο Γιάννης ο Ατίγανος...

Έδιάβαινε ο Γιάννης ο Ατίγανος...

Έδιάβαινε ο Γιάννης ο Ατίγανος...

Έδιάβαινε ο Γιάννης ο Ατίγανος...

Έδιάβαινε ο Γιάννης ο Ατίγανος...

Έδιάβαινε ο Γιάννης ο Ατίγανος...

Έδιάβαινε ο Γιάννης ο Ατίγανος...

Έδιάβαινε ο Γιάννης ο Ατίγανος...

ΦΤΩΧΑ ΦΥΛΛΑ

ΤΟΥ Κ. ΣΩΤΗΡΗ ΣΚΙΠΗ

ΑΣΥΛΛΟΓΙΣΤΟ ΧΩΡΑΤΟ

Ο πρόξενα τὸ παλιράρι αὐτό, γιατί κάθε φορά που περνούσε άπ' τὸ δρόμο του και με ξάνοιγε από μακριά, έτρεχε και χοντόνουν μες στὸ σπίτι του. Και μὴν ζήνσε την περιέργεια νά μάθω τὸ «γιατί»; Μήπως έκανε παρὰ με τ' άλλαν της γειτονιάς που σκαρφάλωναν, σαν έλειπε, στη μάντρα του σπιτιού ή μήπως μὴν είχε κάνει τίποτε άλλο και δέν τῶρα πάρε μινουδιά;

Μιά μερα λοιπόν που συνέβηκε τὸ έδιο, έκανα πὸς ξεμαρκάινω, κάνοντας θόρυβο με τὰ βήματά μου, για νά ξεαγριώσω αμέσως στις μύτες των ποδιών έξω άπ' την πόρτα του και νά περμῶν, άκουσιμῶς στὸν τοίχο, τὸ ξαναφάνειά του.

Δέν περῶσαν λέγες στιγμές και πρόβαλε δειλά-δειλά μιά σά μ' άντίκρινε κέρωσε κι' άρχισε νά με κοιτάει σά διμῶ του.

Είχα όλο τὸν καιρὸ νά τὸ προσέξω. Τὸ πρόσπὸ το κανονικό, με μεγάλα μάτια σβουμένα και μάγουλα τραβηγμένα, καθόριζε τὸν τρόπο της ψυχῆς του. Ό θυμὸς μου σκόρπισε μονομιάς στη θέα του κι' ένα συναίσθημα ξαφνικῆς συμπάσης γέμισε την καρδιά μου. Δέν ξέρω γιατὶ και μὴν ελξε πὸς τὸ παλιράρι αὐτό είναν τὸ ζωντανὸ θεῖμα κατ' εἶδος.

Μήπως ή ιδέα νά του γυρῶ τὸν ομὸν μιάς σιδερώστρας.

— Μήπως ξέρεις, παιδί μου, πὸς έδω κοντὰ κάθεται ή κυρά-Πι-πὴ που σιδερώνει ρούχα;

Μ' άπες γαλήνη άπόκριση, άνοιξε τὰ μεγάλα μάτια του και με κοίταξε σαν πληγωμένο έλφαρι.

— Δέν περῶεις, τὸν ελπε, με μαλακή φωνή. Θά ρωτήσω μέσα.

Και προσπερνώντας, μίληρα μέσα στην αὐλή. Εταν άπ' τις γωνίες, άκατανόηστες μάντρες της Αθήνας, με σιταγμένες μι-

ΓΑΥΠΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Ο ΚΑΥΓΑΣ

(Τὸ Μπερτελέ)

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὸ τέλος.

Και σαν άδιάφορα, κόβοντας την κουβέντα μου, ρωτῶ την αγαθή γυναίκα μου:

— Τι νάχει τάχα τὸ παλιράρι κι' είνε έτσι σκιασμένο;

— Ιστορία πολλή στεναχτική, μωρές! Μὴν άποκρίθηκε με καλοσύνη. Όλος ο κόσμος την ξέρει. Τὸν λόγον σου δέν την άκουσες;

— Δέν έτυχε, κυρά μου.

— Τὸ λοιπὸς τὸ παιδί αὐτὸ ήθε άπ' την έπαρχία του και για νά συντρέξει τὴ μάνα του τὴ χήρα, έπασσε δουλιά μανι-μάνι στὸν πηγάδι τὸν Κύρ-Μανόλη. Έτσι μιά μερα σαν τὴ σημερινή δουλέυαν σὲ μίαν οικοδομὴ κατὰ τὰ Παλιά Σφαγεία... Μά πὸς γίνεται νά μὴν την ξέρεις τέτοια ιστορία;

— Νιοφερέμνος ελμα, βλέπεις.

— Α, νιοφερέμνος! Έτσι πὸς μου, ντέ! Τὸ λοιπὸς σωματὸς σου λέγα είχαν άγγίσει πὰ δέκα μέτρα τὸν πηγαδιὸ και τὸφανοπαίδι, πρόθυμο πάντα στη δουλιά, είναν κατεβαμένο στὸν πάτο για νά σκάβει και νά γεμίζει τὸ ξευτὶ με τὰ χώματα. Ό Κύρ-Μανόλης έ-

σος άνθρώπος. Ποτὲ δέν άκούστηκε για κακό. Και τὸ γινάζτοναν σὰ δικὸ του τὸ μοναχοπαίδι της έφης της χήρας. Μά τί τούδε νά κά-

νει χωρατὸ μαζί τους; Και τί χωρατό; Τὸ λέω κι' άνατορῶναι τὸ πετὶ μου. Τὸ παράτησε τὸ αἶμα, σαν ήθε της σκάβης ή ώρα, στὸν πάτο τὸν πηγαδιὸ και πήγε στην ταβέρνα...

— Γιατί, τὸν λέμε, τῶκανε αὐτό, κύρ-Μανόλη;

— Έτσι τὸ συνηθούσα, λέει, α' όλους τὸς παραγοῦς στὸ προ-

τόβγαλμά τους, για νά τὸς άντρεϊνῶν... για νά μὴ σκιάζονται.

Μά στην ταβέρνα, από ποτήρι σὲ ποτήρι, τὸν κύρ-Μανόλη ή γνῶμη χάνεκε μινιμηνχοφιλία. Κι' οί φρες κατακοιτόσαν...

Τῆς έφης της χήρας άρχινισαν νά τῆς μπαίνουν φιλῶν στ' αὐτιά. Τρέχει στη γυναίκα τὸν πηγάδι.

— Τέτοια ώρα και νά μὴ γυρῶσει ο κύρ-Μανόλης; Πρώτη φορά γίνεται αὐτό! Δέν λέω... Κάπου και πὸς — άντρας είνε κι' αὐτός! — μπλέκει με τίποτε συντρόφους στην ταβέρνα.

Κι' οί δυὸ γυναίκες ξωφρενές περνοῦν τὸ τράμβαϊ και πᾶν στὰ Παλιά Σφαγεία, στην οικοδομή. Όμως τί νά δύν μέσα στὸ σκά-

τος; Χώματ' από δῶ, πέτρες από κει, λίκωνες έτοιμους κιόλας για τὸ σκάσιμο τὸν άσβεστοῦ. Και ξαναπῆραν τὸ τράμβαϊ και γύρισαν άναμμένες πίσω:

— Ηδες, Μανολιό, ξ, Μαν-

ολιό; Φωνάζει ή γυναίκα του κά-

τω άπ' τὸ παράθυρο.

— Έλα μέσα!... Άκούγεται ή φωνή του... Έλα πὸν νά...

Γυρίστρα, σκακντῶ!...

— Καλὲ τὸ κοτέλι πόνε; Τί τῶκανε; Ελμα με τὴ μάνα του.

— Ξανακὸ νά μινουδῇ! Ξανακὸ νά λέει εκείνος. Και σάλασε στὸ δρόμο.

— Πόνε το; Σὲ ρωτῶ.

— Τὸ κοτέλι ελπε; Έκει ε-

νε!... Πὸν θές νά είνε;... Ελπε

δείχνοντας άόριστα κατὰ τὰ Πα-

λιά Σφαγεία.

— Πὸν έκει, άναθεματισμένε

μινουδῶν!

— Έλα μὴν κάνεις. Έτσι! Στην

οικοδομὴ τὸ άφρα, Έμπατε μέ-

σα κι' άσπου νά φτῶτε, τὸν

φρόνον τὸν γεροεπαντάλα!

Κι' έφυγε τρέχοντας.

... ..

Και τῶρε τῶντε τὸ παλιρά-

ρι σὲ κατωπο, μιά ό, μινουδῶν

του. Τῶρεαν, πὸς καλύτερα, έ-

πλῶμένο κι' αὐλήτο.

Τὸ αἶμα! Όσο δέν ελχε πέ-

σει ή νύχτα, φωνάζε φανταί.

Έτσι ελπε κατωπο διαβάτες.

Έτσι ελπε, ελπε, τὴ μακρινή

την άτελειμένη του φωνή, μιά

δέν πῆγε ο νους τους νά σιωποῦν

στὸ πῆμα. Σαν έμνῶσε όμως

τὸ δριτυμμένο τρώμα στὰ γε-

ρα και σάλασε τὸ λογιστὸ του.

Κι' αὐτὸς — μπαίνουν τὸς

χρόνια πᾶ — α' όλα τὰ ματο-

σῶμα που έκανε ή έφης ή χήρα,

δὲ μπόρεσε νά τὸ συνεφέρει. Και

τῆς άπομεινε άρρηστο για πάντα.

Όμως κι' εκείνος χῶρι δέν ελδε

πιά. Τὸν έκαρπωσε ο μεταγγι-

μὸς που με τὸ πονηλοῦστο χωρά-

τὸ του πήρε στὸ λαϊό του τὸ κα-

μένο τὸ παλιράρι.

Σ. Σ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ

ΤΟΥ ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΥΚΕΡ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
— Κάμε, γιέ μου, όπως θές, ελα στο παιδί μου. 'Ο Θεός μαζί σου.
Έσκρινε τότε απότομα, μού φίλησε το χέρι και χάθηκε στη σάλα, περνώντας πρία—πρία τα σκαλοπάτια.
Είχα σταθεί στη μέση του διαδρόμου, μην ξέροντας τί να κάμω. 'Όχι, δεν έπρεπε ν' αφήσω μόνο το παιδί μου στην τρολλή σκοτάδι που πήγαινε να κάνει. Έπρεπε να τρέξω κατόπιν του και δεν διάσπαυ ούτε στιγμή.

Έξέτασα το πονέφα μου και κατέβηκα σιγά τη σάλα, για να μη μ' άκουση. Μά όταν έφτασα κάτω είδα πως η πόρτα ήταν κλειστή.
'Ο γιός μου την είχε κλειδώσει απ' έξω, για να μην τον παρακαλούσαν.

'Υψηξε κι' άλλη πόρτα, αν ήθελα να κατέβω στον κήπο. Μά δεν τ' έκανα. Δεν θέλησα να δυσκολετήσω το γιό μου. 'Απόστο άνοιξε ένα παράθυρο και σπάηρα εκεί με το δόλο στο χέρι.
Δεν άκουγα τίποτε μέσα στο χαλσιώ της βορραής νυχτιάς. Δεν διέκρινα τίποτα. Μάταια το βλέμμα μου προσπαθούσε να τρυπήσει τον πυκνό σκοτάδι. 'Όλα γύρω ήταν μαύρα σαν την πίσσα, μαύρα σαν την Κόλαση.

Αρσενικάζοι μου με την καρδιά σφιγμένη. Τί θάκανα όστόσο αν άκουγα τίποτε το έσποτο, αν άκουγα τη φωνή του γιού μου. Πυροβολώντας μέσα στο βαθύ σκοτάδι, μπορούσα να χτυπήσω αυτόν τον ίδιο...

'Η σκέψη αυτή με πάγωνε.
'Η βορρά έμπαινε στην κάμαρα που βρισκόμουν κι' έδερνε το πρόσωπό μου, μα αυτό μούκανε καλό, γιατί δούσε το φλογισμένο μου μέτωπο.

Σε μια στιγμή άκουσα βήματα κάτω απ' το παράθυρο. Πούς να ήταν; 'Όσο να καταλάβω, τα βήματα απομακρύνθηκαν και πνήγχαν μέσα στο θόρυβο της βορραής που έφτανε και των κλαδιών των δέντρων που δονούντοσαν μεταξύ τους.

Δέκα λεπτά πέρασαν έτσι, δέκα λεπτά θανάσιμης αγωνίας.

Τομαζόμουν τώρα να φωνάξω στο γιό μου ν' ανέβη στο σπίτι, όταν ξανακούσα λίγο μικρότερο τα ίδια βήματα κι' ύστερα μια φωνή δυνατή, γεμάτη όργη και λύσσα.
'Ήταν η φωνή του γιού μου.

Παρά το δυνατό ανεμόροχο που έφτανε τα δέντρα και τη στέγη, τα λόγια του έφτασαν καθαρά στ' αυτιά μου:

— Καταραμένη βρυκόλακα, φώναξε το κακόμοιρο παιδί μου, σισατά της Κολάσεως, εμ' έδω μέσα στο σκοτάδι μονάχος μου, δολιμόναγος... 'Ελα, πλησίονέ με, καταραμένη, σε προκαλώ, τόλμησε να ρηθς κοντά μου... Είσαι κάποιον έδω—γύρω, βορραέ βρυκόλακα, και μ' άκουεις... Τόλμησε λοιπόν, έλα, σε καρτερώ, σκούληρα των τάρων, πλησίονέ, τρισατάρατε, έλα φαρμακερέ σκορπίε, δείξου γενναίος, τ'ο σκοτάδι σε προσπατείνει, τόλμησε λοιπόν, τόλμησε να ρηθς πιο κοντά, σε προκαλώ, καταραμένη, κολασμένη, αμωτότη, αναθεματισμένη, σε προκαλώ!...

'Επρεμα σήγχαμος. Τί θα γινότανε;...

'Ο βρυκόλακας ήταν κάποιον εκεί, μέσα στο πυκνό σκοτάδι και παραμύθι. Άκουσε, χωρίς άλλο, τα λόγια του γιού μου. Θά όργιζτανε και θα όρμωσε να τον κομματιάσει...

Περιμένα ν' άκούσω π' άγριο μοναχικό του, το τρολλό του τρέξιμο ανάμεσα στα χόρτα, να δώ τ' αναμμένα κάρβουνα των ματιών του...

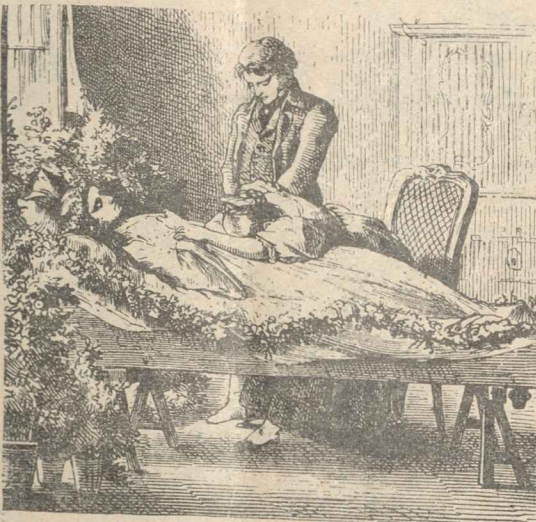
Μά δεν άκούστηκα τίποτε... τίποτε, κανέναν άλλος θόρυβο απ' τους θορύβους της νυχτιάς.

'Ο γιός μου είχε έρεθιστεί, φάνετα, περισσότερο. Δεν τον έβλεπα, μά τον φανταζόμουν προμάρ μέσα στη βορρά και στον άνεμο...

Του άκουσα τώρα να χτυπά τον υποκάτω του δόλου του στη γη με ματιά και να ξαναρχίζει τον βρυκόλακα:

— Κάμε Λόλα, βρυκόλακα, βρυκόλακα, βρυκόλακα, πού ή γη ξεράνει το πολυμένο σου κομμάτι, τέρας των σκοταδιών, φονιά των βρεφών και των αδύναμων γυναικών, τόλμησε να με πλησίον, σε προκαλώ, κακοέργε, αμωτότη!...

Και πάλι έγινε σιωπή.
Καμιά απάντηση...

Το πρόσωπό της είχε σουρώσει, ήταν άγνωστη!

'Ο γιός μου ώσπου στέαταν άκίνητος στη θέση του και περίμενε. Κι' ή βορρά έφευγε, έφευγε ποτάμι...

Δεν κρατήθηκε πια.
'Εσκρινε έξω απ' το παράθυρο και τον φώναζε, τον πρόσπα να ρηθς άμεσα επάνω.

Τό δυνατό παιδί δεν έφερε καμιά αντίδραση.

— Καλά, πατέρα, έρχομαι άμέσως, μού άπεκρίθηκε μέσα στ' σκοτάδι.

Προσπαθώντας άκουσα το βήμα του να πλησιάζει στο σπίτι. Κε θός περνούσε κάτω απ' το παράθυρό, έσκρινε και τ'ο έλα:

— Έχε το νου σου, παιδί μου. Μην προχωρείς ξαναπαύς.

Δεν μούδωσε απάντηση. 'Ήταν παρμένος γιατί δεν μπόρεσε να εκδικηθί το βρυκόλακα και να πεθάνει έστω... Τον άκουσα α' όν να ξεκλειδώνει την πόρτα. Την ίδια αυτή στιγμή μια καταραμένη άρχισε να σκούζη πάνω στη στέγη κι' ύστερα άλλη κι' άλλη, πολλές μαζί...

'Η κροχιά τους άντηγούσαν αλλόκοτα μέσα στη νύχτα. Νόμης πως ήσαν θρήνοι και καπνοί γυναικών...

Μά γιατί συνέβαινε αυτό; Τί σημασία είχε; Τί βλέπατε να χτυπούσαν και σκούζανε έτσι μέσα στην νεφροπληγή;...

'Ο γιός μου βρισκόταν πια σ' ασφάλεια. Είχε κλεισι την πόρτα κι' είχε μπει στο σπίτι. 'Επρεξα εύθως να τον συναντήσω και να βρξκα ν' ανεβαίν τη σάλα. 'Ήταν μουνιόδι. 'Εσταζε. Μά πια χέρια του κρατούσε μια άγρια άνθη για το νεκρό της αδελφής του.

— Άκουε, παιδί μου; τ'ο έλα. Τί να συμβαίνει; Γιατί σου έινε έτσι τα καταραμένα αυτά πουλά;...

'Ο γιός μου έτρεξε στο ανοιχτό παράθυρο, που βρισκόμουν προηγούμενος κι' έσκρινε έξω. Μά δεν είδε άπολύτως τίποτα. 'Απόστο, γύρω στην Ελλάδα χαλός ο πάμος. Τώρα σφολαξάν κι' οι λήνοι.

— Τί να συμβαίνει, Θεέ μου; ρώτησε.

'Ο γιός μου ήταν έλασης πολύ άνηστος. Καταλάβαινε πως όλα αυτά το παιδί μόνο προηγούμενος κάποινα νέα συμφορά κι' έλασε με προσοχή το παράθυρο.

— Ν' ανεβαίνε επάνω, τ'ο έλα. Πέπει ν' άκούσεις όλο συγκεντρωμένοι στο ίδιο μέρος.

Περνώντας απ' τα δαμαρίματα τις μάνας μου, μπήκαμε να δούμε τί γίνεται. Στο πρώτο δωμάτιο βρξκα την καμαρά να κλειστή. 'Η γυνί δεν ήταν καθόλου και άπως μού είπε. Παραμύθιους κι' έλασε φρεκτά πράγματα...

'Επρεξα και μπήκα στο δωμάτιο της μάνας μου. Πήγα κοντά στο κρεβάτι και σπάηρα από πάνω της. Είχε τα μάτια της κλειστά και κάτι μουμυονόριζε. Νουμύσας είνε έπιτητή, της μίλησα, μη δεν μού δωσε απάντηση...

Τη στιγμή αυτή, ενώ τομαζόμουν να κιντάξω το σφυγμό της γυνίς, ένας κρότος, σαν ν' άνοηάσανε κάποιον παράθυρο, άκούστηκε προς το μέρος της κάμαρας της 'Αρλέττας. Γύρσα και κιντάξα το γιό μου ξαφνιασμένος.

— Κάποιον παράθυρο χιτνίσει, μού είπε.

— Κι' όμως, όλα τα παράθυρα είνε κλειστά.

'Ο κρότος ξανακούστηκε κι' άμέσως κατόπιν βήματα γρήγορα και βιαστικά και μια κρανή τρομάρας:

— Πατέρα!... Πατέρα!...

'Ήταν ο μικρότερος γιός μου. Ξαφνιασμένος, έντρομος, τρέξαμε επάνω.

Μόλις φτάσαμε στην πόρτα του δωματίου της 'Αρλέττας και το βλέμμα μας έπεσε πάνω στο νεκρό κρεβάτι της κοής μου, μια κρανή σπαραγμού, τρώμου και καταπλήξεως έφευγε απ' τα στήθη μας.

Τό κρεβάτι ήταν άδειο.

'Ενα παράθυρο του δωματίου βρισκόταν ανοιχτό και βροντούσε πούδες από τον άνεμο.

Γονατισμένος μπρος στο άδειο κρεβάτι, βρισκόταν ο όρμηκός με το κεφάλι σπυμένο ως το πάτωμα, προσεχόμενος.

'Ο μικρότερος γιός μου ήταν κατάχλωμος κι' αναποταμένος.

— Πατέρα!... φώναζε τρέχοντας κοντά μου, τρέχε ο νεκρός της 'Αρλέττας, πατέρα!...

(Ακολουθεί)

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ

ΤΟΥ C. DORNIER

Παλιό που είχε αναλάβει. 'Όταν όμως διαλύθηκε ή μέθη της νύχτας εκείνης, της πρώτης και της τελευταίας, που είχε περάσει δίπλα στη Σόνα, ο Σέργιος άρχισε να σκέπτεται πού ήτο η καρδιά του. 'Εννοησε τώρα περισσότερο την άξια της ανθρώπινης ζωής κι' άρχισε ν' αναβίβη για τα ιδανικά του και το ήθος του σκοπού, στον οποίο είχε άφεσφο τον έαυτό του.

Είχε περάσει τα σύννορα με τόσες πονηρίες και με τόσους κινδύνους. Μαζού φίλοι του τον κρύβανε στη Μόσχα, από όχτιό μέρες πια. Κι' αχίον, σίς έντεκα, όλα θα τελείωναν! 'Η δυό βόμβες πούζε κρυμμένες στις τσέπες του, χιτυούσαν έλαφρά στα πλευρά του, καθώς περπατούσε. Σε μια στιγμή σπύρε με το χέρι το κρύο τους μεταλλικά...

Έπρεπε τη μά κάτο απ' τα πόδια του άλωνα του στρατιωτικού δικαστηρίου και την άλλη μέρα σ' άμάς του... Προηγούμενος θα πετούσε από πάνω του τη μτέρα του, ή άπια θα μπορούσε να του δυσκολέψει τις κινήσεις...

Μά λυρίδα γαλάζιου ούρανού άστρο-σπυρμένο, που φανταζε ανάμεσα απ' τις σπύρες των σπιτιών, φάνταζε εκείνη τη στιγμή και μέσα του, σαν μπλε στρατιωτικός καπέλος, σπυρμένο με κομμάτι χρυσά. Σπύρνος το κόκκινο φως μιας έπαυρας πύς που έφευγε έλαγχο στο περσόδρομο, έλασε με μια πλακά λήνη από αήμα...

'Ο Σέργιος άνασταζε. Άρχισε να σκέπτεται, να σκέπτεται: Τί γινός που φάνετα; ο άέρας στα χείλη που την άλλη μέρα θα άκουσε πια ν' άνατένουν! Πόσο όμορφα έπαιζε ή κομωμένη πολιτεία στα μάτια που θα κλείδωνε σε λίγο στον αλόνιο του! Και πού καθαρά άντηχει στ' αυτιά της μολυνάντου ο ήχος της καμάνας, που χιτνίσει τις άδες. Γιατί ο Σέργιος τ'ο έλα... Θα σιωπήσει, αλλά θα τον σκοτώσουν κι' αχίον... Τα τηλεγραφήματα αυτά σπύματα, που άκουσε από πάνω του, χρυσταλισμένα έστ' την αγωγή, θα σκορπίσουν αχίον ως τα πύρα της οικομένης, στους βασιλιάδες, στους άνθρώπους του όχλου, στους έχθρους και στους φίλους, στη Σόνα, τ' όνομά του μαζί με τις λεπτομέρειες της άπάτης...

— Μά, να κι' ένας άλλος που γυρίζει τέτοια όρα στους δρόμους, σπύματα ξαννά ο Σέργιος, βλέποντας μια ψηλή άνδρική σιλίστα, σπυρμένη από γυνίες, με άσπρατερές μύτες που άνατένουν στο λιθόστρωτο, να ξεροβιάλη από ένα σπαιροδρόμο και να σπύη έπειτα στην όδον Κρασνότα, ένα δρομάκο σκοτεινό και γεμάτο λήσεις.

'Ενα μισοπύνα με χρυσή λαβή άσφράφει στο δεξί χέρι του άρμύου. Κάποιος άρσενικός θα είνε χωρίς άλλο, κάποιος γινέας που φάνετα απ' το σπίτι της φίλης του. 'Ο άγνωστος τώρα προηγούμενος περσόδρομο με γοργό βήμα...

Ξαφνικά όμως πίσω του ξεροβιάλλουν χιτυρόντας, δυό άλλες γυναίκες. Κι' έφαρνα σε μια στιγμή ή πρέσι αυτές σπές συμπλέκον...

Anatole France

'Ο 'Ανατόλ Φρανς.

τα, σπυρογυρίζουν, παλεύουν άπεγνωσμένα...

— Βοήθεια! άκούγεται μια πνιγμένη φωνή.

'Ο Σέργιος δεν χάνει καιρό... Τραβάει το ρεβόλβερ του, όρμίζει, φτάνει με λίγα πηδήματα κοντά τους και βλέπει τον κύριο με τις γυνίες ν' άμύνεται και να προσπαθή να ξεφύγει απ' τα χέρια δυό κακοντιμένον παληανθρώπων. Οι κακούργοι, άκούγοντας τα βήματά του, άφίνουν το θήμα τους και, μπροστά στην απειλή του όχλου που λάμπει στο χέρι του Σέργιου, χάνοντας, τρέχοντας μέσ' στο σκοτάδι.

'Ο άγνωστος, με το μανδύα άναγμένο, που άφίνει να φάνετα μια σειρά από παράσημα, άναστενάζει ξαλαφρομένος κι' εύχαριστεί θερμά τον σωτήρα του.

— Χορίς έσας, τ'ο έλα, θάμωνα χαμένος!... Σας όρκίζομαι στ' όνομα του πατερούλη μας τ'ο Τσάρου, ότι θ' άμειψής βασιλιά κι' αυτό. 'Ο κύριος Κορατώφ δεν έμαθε να είνε άχάριστος. Πούς έλα; Τί κάνεις; Πού πάς;

'Ο Σέργιος τραβίεται πίσω στη σκιά, προαγμένος.

'Η γενναίωσητά του τον έκανε να πείη μέσα στην παγίδα! "Αν πεί τώρα τ' όνομά του, είνε το ίδιο σαν να πούδιδε τα ιδανικά του, τους φίλους του, το καθήκον του! Και ταρμμένος άπαντίζει.

— Τί σάς μέλλει; Δεν θέλω καμιά πληρωμή, ούτε χρίματα, ούτε θέσεις, ούτε τίποτε! 'Όταν σας έσπασα, δεν ήξερα καν αν έσαστε πνήγχατος ή μουζίκος!...

'Ο κύριος όμως πούνα λαγά από κέφι, έμμενε, τον πάνει απ' το μπράτσο και τ'ο έλα:

— 'Όχι, μη φεύγεις! Είσαι γενναίος άνδρας και θέλω να σου άποδείξω την εύγνωμοσύνη μου. 'Ελα! πές μου τ' όνομά σου, φίλε μου!...

— Τί να τ'ο κάνετε; Άφήστε με!... άπαντίζει ο Σέργιος.

'Ο κύριος όμως, ξαλαμένος απ' τους κινήους του πορτού που τούς είχε διώξει ο δυνατός ό φόβος πούζε νοιώσει πρδ όλγου, κιντάζει μ' ένα ήλιθο βλέμμα το Σέργιο, τον κρατάει απ' το μπράτσο και φωνάζει:

— 'Όχι, όχι! Δεν σ' άφινω έστω! Τό τμήμα της άστυνομίας είν' εκεί κάτω, στην άκρη του δρόμου. Θά πάμε μαζί ως εκεί κι' έτσι θα μωρέσω να μάθω επί τέλους τ' όνομά σου.

Κι' εύχαριστημένος απ' τη σκέψη του, ξαναέλα με χαρούμενα:

— Έμπρός, φίλε μου! τράβα... πάρε γρήγορα τα πόδια σου! Πρέπει ν' άνταμειφθής για ό,τι έκανες.

'Ο Σέργιος είνε τώρα καταποταμένος. Βλέπει κούλας τον έαυτό του άποκαλυπόμενον, φυλακισμένο, πορφατισμένο εξ' ατίας μιας άνοησίας, που την έκανε χωρίς λόγο.

— Σδ το θέλησε; μουμυονόριζε μέσα του. 'Η εύγνωμοσύνη σου θα σε καταπαρήκει!

Κι' άφινε τον κύριο να τον τραβίσει... Συγχρόνος όμως, σπύ—σπύ, με το χέρι του που μένει έρεθισμένο, βιάζει το ρεβόλβερ απ' την τσέπη, το φέρνει με μια γρήγορη κίνηση στο στήθος του κύριου, πυροβολεί κι' ένω έκείνος σπύζεται χάμω νεκρός, φεύγει τρέχοντας μέσ' στο σκοτάδι και σπύγεται στην τσέπη του τις δυό βόμβες, που θα τ'ο χριστούν αχίον τη δόξα και την ήδονή της εκδικήσεως... Και το φεγγάρι του χαμογέλασε απ' τον ούρανό, όμοιο με το χλωμό πρόσωπο της Σόνας...

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΤΟ ΠΕΡΙΔΕΡΑΙΟ ΤΟΥ ΑΛΦΙΕΡΙ

Κατά τα τέλη της ζωής του, ο μεγάλος ποιητής της 'Ιταλίας Βίκτωρ 'Αλφιερί, θέλοντας ν' άναμνησθή τον ίδιο τον έαυτό του για την έλαμψη της άρχικής έλλειψης γλώσσας, την οποία είχε άρχισι να σπουδάζει σε ήλινα ανταντατιστάρον χρόνων, παράγγειλε και τ'ο έφασκε ένα περσόδρομο για το λαμό του παρόμοιο τ'ο άποιον δεν φορούσε κανείς άλλος.

Τό περιδέραιο αυτό ήταν κρυμμένο από χροσάρι και πολύτιμα περσάδια και έφερε χωραγμένα τα όνόματα εύσωπων ποιητών, άρχιων και νεοτέρων. Στη μέση ήταν ένα περσάρι σε σχήμα καρδιάς που άπεικόνιζε τον 'Όμηρο και γύρω—γύρω ήταν χωραγμένο ένα έλληνακό επίγραμμα, συνταγμένο από τον ίδιο τον ποιητή:

Αυτὸν ποιήσας 'Αλφίριος ἱππὲρ 'Ομήρου
κοιρανικῆς τιμὴν ἤλφανε θεοτέρων.

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΥΠΕΡΠΕΡΑΝ

ΤΟΥ L. MAURICE

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ;...

Τί λέει η επιστήμη. Η ψυχή και το φθαρτό σαρκίο μας. Φαντάσματα ζώντων και νεκρών. Τι είναι ο «διπλασιασμός». Το φάντασμα της Αυτοκρατορίας Αικατερίνης. Το «κ» των αρχαίων Αιγυπτίων. Ο άερατος σωσίας μας. Το φάντασμα της δασκάλας. Η ψυχή του νεκρού πατέρα. Ψυχές που ζητούν εκδίκηση. Η πεθαμένη μάνα, κτλ.

Η δερφινή, τρέμοντας όλη, ανεγνώρισε τον πατέρα της...

αν, ότι η ψυχή, απολυτρωμένη απ' το σάρκανο φθαρτό περιβλήμα της, πλανάται επί χιλιά χρόνια στη γη, προτού νά φτάσει στα 'Ηλύσια Πεδία.

Οι άσχαλοί επίσης πίστευαν, ότι η ψυχή, απολυτρωμένη απ' το σάρκανο φθαρτό περιβλήμα της, πλανάται επί χιλιά χρόνια στη γη, προτού νά φτάσει στα 'Ηλύσια Πεδία.

Οι άσχαλοί επίσης πίστευαν, ότι η ψυχή, απολυτρωμένη απ' το σάρκανο φθαρτό περιβλήμα της, πλανάται επί χιλιά χρόνια στη γη, προτού νά φτάσει στα 'Ηλύσια Πεδία.

Η γνωστή συγγραφέας Μαρία Κρόντ, σ' ένα πολύ ενδιαφέρον βιβλίο της περί φαντασμάτων, αναφέρει το εξής ιστορικό εξερευνημένο γεγονός, το οποίο συνέβη στη Μεγάλη Αικατερίνη της Ρωσίας:

Μιά μέρα η αυτοκράτειρα ήταν ξαπλωμένη στο κρεβάτι της, στον ιδιαίτερο κοιτώνα της. 'Η Κυρία της Τιμής την περίμεναν στην αίθουσα του θρόνου. Κι' ξαφνικά, είδαν να μπαίνει μέσα στην αίθουσα την αυτοκράτειρα, η οποία, χωρίς νά χαρητήση καμιά απ' αυτές, πήγε και κάθησε στη συνηθισμένη της θέσι.

Μιά έμπιστος της αυτοκρατορίας, άπορρόντας για το άφηρημένο ύψος της, τόλμησε τότε και της μίλησε, μιά δέν πήρε καμιά απάντηση. Νομίζοντας ότι έπεσε σε δυσμένεια, βγήκε λυπημένη απ' την αίθουσα και πέρασε απ' τον κοιτώνα της Αικατερίνης.

Φαντασθήτε όμως την κατάληξή της και τον τρόμο της, όταν είδε ξαφνικά την αυτοκράτειρα άποκομωμένη επάνω στο κρεβάτι της.

Η εύνοια της ακολουθίας της Αικατερίνης δέν μπόρεσε νά κρατήσει μιά χρονιά τρέμου και άπορίας. 'Η αυτοκράτειρα έστησε. Βλέποντας τη φοβισμένη έκφραση της εύνοιας της, τη ρώτησε τί συμβαίνει. Κι' εκείνη της διηγήθηκε το παράδοξο γεγονός.

Τότε η Αικατερίνη σηκώθηκε και πήγε στην αίθουσα του θρόνου. Καί είδε κι' αυτή το όμοιά της καθισμένο στο θρόνο. 'Η άπασία αυτή έμεινε επί δώδεκα ώρες και ύστερα εξαφανίστηκε άποτομός.

Η συγκίνηση και η κατάληξή των Κυριών της Τιμής, κατά τις ώρες αυτές πούθλεσαν μπροστά τους δυο πανώμιες Αικατερίνες ήταν άπεριόγραπτες.

Η ίδια η αυτοκράτειρα κούταζε με δέος το ίδιο της φάντασμα.

Το περιστατικό αυτό λέγεται από τους άσχαλόμενους με τις ψυχικές έρευνες «διπλασιασμός». Λένε δηλαδή, ότι η ψυχή περιβάλλει το σώμα ως μιά φωτεινή ατμόσφαιρα, άκολούθως πιστά τις γραμμές του. Κάποτε δέ απομακρύνεται από το σώμα και εμφανίζεται με τη μορφή εκείνου.

Οι άσχαλοί Αιγύπτου πίστευαν πολύ στο κα-

Εμφάνις φαντάσματος.

ράδοξο αυτό φαινόμενο, γ' αυτό έλεγαν πως ο άνθρωπος ένε πνευ-
μελής. Άποτελείται δηλαδή απ' το σώμα του, την ψυχή του, τ' ά-
μα του, τη σκιά του και το «κός», το όμοιά του δηλαδή, πν ά-
ρατο σωσία του. Μέσα στους αρχαίους αιγυπτιακούς τάφους, οι ά-
σχαλοί άνεκάλυψαν τοιχογραφίες, ή όποιες άπεικονίζουν τους νε-
κρούς πάντοτε διπλούς, άκολούθους δηλαδή από το φάντασμά
τους, ή μάλλον από το «κός».

Ένα σχετικό φαινόμενο παρατηρήθη τελευταία σε κάποιο Γαλι-
κό επαρχιακό παρθενάγιο.
Σε μιά τάξη, ή δασκάλα παρέδιδε ένα πρωί, όπως πάντα, μέ-
θλημα στα κορίτσια. Όταν ήρθε ή ώρα του διαλείμματος, τα κο-
ρίτσια βγήκαν στον κήπο για νά παίξουν. 'Η δασκάλας τους όμως έ-
μεινε καθισμένη στην έδρα της.

Σε λίγο τα κορίτσια την είδαν να περπατάει στον κήπο και νά κί-
νη μάλλιστα και άνηφι.

Από μαθήτριάς της την πλησίασαν τότε, άλλ' εκείνη φάνηκε ότι
νά μή πρόσεχε σ' αυτές.

Τα δυο κορίτσια πήγαν ύστερα στην τάξη, όπου είδαν με τρόμο
τη δασκάλας τους άποκομωμένη επάνω στην έδρα της.

Την έστησαν έντρομες και τότε, και ή ίδια ή δασκάλας κ' έ-
λες ή άλλες μαθήτριάς είδαν το φάντασμα να περπατάει στον κήπο
και νά μαζεύει λουλούδια.

Η δασκάλας λιποθύμησε απ' τον τρόμο της και τότε το φάν-
τασμα έγινε άόρατο πού έντονο. Έξαφανίστηκε δέ, όταν πιά ή δα-
σκάλας συνήλθε απ' τη λιποθυμία της.

Το πλέον παράξενο σχετικάς ένε, ότι ή μαθήτριάς βρήκαν τί
κοιμένα λουλούδια στο μέρος που είδαν το φάντασμα νά τά δρέμει.
Φαίνεται λοιπόν, ότι δέν υπάρχουν μόνο φαντάσματα νεκρών, αλ-
λά και ζωντανών.

Η ψυχή δηλαδή άποπεριβάλλεται πολλές φορές ν' άπομακρυνθή από
τά σάρκανα όσμά της, πριν άόρατα διάλυση ο θάνατος.

Ίδού τώρα κι' ένα παράδειγμα — πού
πρόσφατο — εμφάνισης φαντάσματος νεκρού:

Μιά νεκρά Γαλλίς ένώ έλειπε στο ταξίδι,
έμαθε ξαφνικά ότι ο πατέρας της, τον άπό
λάτρευε, πέθανε. Έπείσθηρε όμως στην πα-
τρίδα της, αλλά δέν πρόφτασε νά ιδή ζωντα-
νό τον πατέρα της.

Και δέν τον είδε ούτε νεκρό, γιατί τον έ-
χαν ήδη κηδέψει και θάψει.

Η δυστυχισμένη νέα ήταν άπαρηγόνη-
τη, έλάλει διαρκώς.

Ένα βράδυ έλεγε κλαίγοντας σε μιά φίλη
της, ή όποια του κάκου προσπαθούσε νά την
παρηγορήσει.

— Τίς μόνον θά παρηγοριόμουν, αν μπο-
ρούσα νά ιδώ άκόμα μιά φορά τον πατέρα
μου. Γιά σκέφτον... Δέν πρόφτασα νά τον δώ-
σω ούτε τον τελευταίο άσπασμό...

Ένώ έλεγε αυτά τά λόγια ή κόρη, ξαφνικά
μιά παράξενη λάμψη φάνηκε μέσα στο βρε-
δινό ήμίφως και μιά λευκή μορφή παρουσιά-
στηκε μπρός της.

Η δερφινή τρέμοντας όλη, ανεγνώρισε τον
πατέρα της.

Η άτασία έμεινε για μερικά στιγμές κι
ύστερα εξαφανίστηκε...

Υπάρχουν άπειρες ιστορίες αθηναϊκές έμ-
φανίσεως φαντασμάτων, για τις όποιες δέν θά
έφθαναν δώδεκα τόμοι νά περιλάβουν.

Αλλά δέν υπάρχουν μόνο ήμερα κι' άγία
φαντάσματα, υπάρχουν και φάντασμα τρομακ-
τά άγρια, ψυχών άμωρτωμένων, ή όποιες πλανή-
ται έδώ κι' εκεί, ζητώντας πού κάποι μιά
στιγμή άναπαύσεως.

Υπάρχουν επίσης και τά φαντάσματα των
άδικαστομένων, πού κινηγούν πούς πορφε-
δες τους και ζητούν εκδίκηση.

Μιά άκόμα συγκινητική απόδειξ, ότι ή
κάρχη ψυχή, ή όποια αίσθάνεται και άγαπά

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΑ

Η γυμναστική στα χρόνια του 'Οθωνος. Ο Παγών και ή κορίνες του. Γυμναστής και χαρτογράφος. Οι πρώτοι 'Ολυμ-
πιακοί άγώνες. Οι άμαξάδες αγωνιζόμενοι στην Πλατεία της 'Ελευθερίας. 'Ιωάννης Φωκιάνης, ο «πατήρ της 'Ελληνι-
κής Γυμναστικής». Η έπλοκία στα Γυμνάσια. Οι άταξίωμα τικοί προγυμνασται και ή άγανάκτησις των γενέων, κ.τ.λ.

ΗΝ εποχή αυτή πού ζούμε, όλος σχεδόν
ο παιδικός και έφηβικός κόσμος της 'Ελ-
λάδος κλωτά. Το ποδόσφαιρο άποκατέ-
στησε κάθε άλλο παιχνίδι και ή γυμναστι-
κή μας κίνησις έπηρε έτοι μιά άπροσδόκη-
τη μοναξιά, όπως σ' όλο τον κόσμο.
'Οποσδήποτε, το ευχάριστο ένε, ότι οι
νέοι γυμνάζονταν, ενώ άλλοτε — στα πρώτα
χρόνια του Κράτους μας — ή γυμναστική
ήταν στα σπάργανα.

Ο παλαιότερος 'Ελλην γυμναστής ή-
ταν ο Παγώνης, ο όποιος — για το άρ-
χωτερότερο — έγινε Παγών. Δηλαδή:
ο Παγών, του Παγώνος ή Παγώντος!...
Ο Παγών αυτός ήρθε και πρώτος δι-
ευθυντής του Διδασκαλείου. Ήταν τύπος
'Αθηναϊκός, με μακριά άσπρα μαλλιά κι'
άχρηνιστά γένεια — έτοι όπως μας ζωγρα-
φεί ο Σήν το γέρο Δαγοδέρτη στον «Πε-
ριπλανώμενο 'Ιουδαίο» του. Είχε σπουδά-
σει τη γυμναστική στη Γερμανία κι' αυτός
την εισήγαγε πρώτος στας 'Αθήνας. Ο Παγών
είχε επίσης ο συγγραφέας του πρώτου νεοελλή-
νου βιβλίου γυμναστικής. Έδίδασκε με το γε-
μάτο σύστημα των σιδερένιων έξαγερμάτων, δηλαδή με άλτήρες,

ιδίωρρητους γεωγραφι-

κούς κύκλους και ξύλινες κορίνες, ενώ σήμερα ή Σουηδική γυμναστική
ήν καταργήσει τά βάση αυτά.

Ο Παγών ήταν γνωστός και για τους
αίς και ιστορικούς χάρτες του. Σ' αυτούς
παράτησε την ιστορική και γεωγραφική εξέ-
λιξ των έθνων συμβολικά, κι' έναν καταρρά-
κτη, πού άποτιν τά πρώτα κήματα άποτελου-
σαν ο 'Εβραίος, ο 'Ασσύριος και άλλοι 'Α-
σιατικοί λαοί, πού προηγήθησαν στον πολι-
τισμό. Γ' αυτό είχε όνομάσει τον άτλαντά
του «Ο ροός του Χρόνου».

Το πρώτο γυμναστήριο ιδρύθηκε στην όδον
Ερμού, εκεί όπου άργότερα χτίστηκε το
Παγκραίο, αλλά και στο Διδασκαλείο, στη
πλατεία 'Ούθουκιδίου, είχε ιδρυθεί άλλο
γυμναστήριο με τρία δίεργα, ένα μισόγυρο
και μιά γερμα με κορίνες.

Ο Παγών κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες
για νά διαδώσει τη Γυμναστική και νά πείση
τον κόσμο, ότι σύμφωνα με τους σχετικούς
νόμους.

Η Γυμναστική κρατίνει,
σώμ' άνδρίζει και ψυχήν...

Το αυτό, όν μόνο έδίδασκε, άλλ' έκανε και
έπεισε: έπείσει τις δυνάμεις του. Ο
Παγών ήταν άκόμα άσώφιστος πεζοπόρος,
έπεισε και μάλιστα κλπ. Οι νέοι της εποχής
έσαν ένδοξοι μαζί του. Άλλ' οι άθλητικοί νέοι ήσαν λίγοι
και ο κόσμος έθεωρούσε μάταιες τις άσκήσεις του και τις
παρηγορίες μάλιστα, όπως τις τοίματες των σολτιμπάγκων και τά
έπεισε.

Όταν κατά το 1859 — στην Α' 'Ολυμπιακή Έκθεση — έσκέφθη-
σαν νά τέλουν και σωματικούς άγώνες, δέν βρέθηκαν νέοι συστή-
μα στρατολογήσαν από τον όδομο έκείνους πού είχαν κάποια φυσί-
κή δύναμη και έπείσει όλην.

Οι άγώνες έγιναν στην Πλατεία της 'Ελευθερίας. Μιά έξέδρα
έστησε για τους Βασιλείς, τους διπλωμάτες και τους άνωτέρους
κατάλοιπους, ενώ ο λαός παρακολουθούσε δοθίος. Στην άρχή έγιναν

και μιά έκθεση, ένε και ή έξις:
Μιά νέα γυναίκα, μπειρά τριών μικρών παιδιών, είχε πεθάνει.

Τα βράδυ της ήμέρας της κηδείας της, ο άντρας της σήκωσε το
παιδί του νά χαιρήσει το μικρότερο απ' τά παιδιά του, γιατί ένοχλούσε
ή άλματά του.

Αλλά το χέρι του έμεινε μετέωρο. Είχε νοιώσει με φόβη, ένα
παιδί νά πάει ξαφνικά το δικό του και νά τον έμποδίζει νά
χαιρήσει νά λείν.

Μή χαιρήσει το παιδί μας!...
Έπλην της μάνας και μετά θάνατον άγριουσε σμά σ' άγαπη-
μένο παιδί της...

Ιπποδομίες, στις όποιες έλαβαν μέρος και άμαξάδες, με τά χοντρά
τους άλογα. «Έπειτα έτελέσθησαν — γράφει ο χρονογράφος της
εποχής — κομικοί και άθλιοι σωματικοί άγώνες», δολιχοδρομίες
και άναρριχήσεις σε κατάρτι. Στο άγώνισμα αυτό έλαβε μέρος κι' έ-
νας τυφλός ζητιάνος!

Ο κόσμος του φώναζε:
— Άει, μωρέ, κορυάιο! Πού ψηλά! πού ψηλά!...

Έπειτα έγινε αά σ ζ ω λ ι α σ μ ό ς. Με το τελευταίο αυτό άθλη-
τικό παιχνίδι έγέλασαν πολύ οι άπλοκοί 'Αθηναίοι της εποχής εκεί-
νης, γιατί οι αγωνιζόμενοι ήσαν άποκρομένοι νά πηδούν επάνω σ' έ-
να φουκακίμο άσκι. Έπεσαν έτοι πολλοί και ο κόσμος χειροκρο-
τούσε. Νικήτης άνεκηρύχθη τέλος ένας περιβολάης, ο όποιος κατώρ-
θωσε νά σταθή λίγες στιγμές όρθιος επάνω στο άσκι.

Ήρθαν όμως τά ταραχώδη γεγονότα του 1862, ή άνόητη «ρυ-
ση νεολαία» και οι άχάριστοι μισόκοι της «Ρωσίας 'Ελλάδος» έξε-
θρόνισαν τον άσκητικο έκείνον 'Οθωνα και έβριξαν τη χώρα στην
άναρχία. Μετά τον έρχομό του Γεωργίου Α', έξεργάγη ή Κοιτική 'Ε-
πανόστασις και έτοι οι 'Ολυμπιακοί Άγώνες διεκόπησαν, για νά έπα-
ναληφθούν μόνο στα 1870. Έγιναν και τότε άγώνες, όχι όμως πια
στην πλατεία του Κοινοβουλίου, αλλά στο Παναθηναϊκό Στάδιο.

Το Στάδιο δέν ήταν βέβαια τότε άναμνηστικό, όπως το βλέ-
πομε σήμερα, με τη γενναία χορηγία του 'Αδερφ. Στις δυο πέ-
ρυγές του έφύτρωναν άγκάθια και στον άρχαιο στίβο του έβρασαν γί-
δες! Έδώ και κεί άσπριζαν λίγα από τ' άρχαία μάρμαρα των κερή-
δων του.

Οι όργανωτάι έφρόντισαν νά καθάριστη πρόχειρα ο τόπος κι' έ-
τοι οι θεαταί καθόντουσαν στις δυο κατηφορίες, από τις όποιες όμως
καταρριπνόνταν γλυτρονώντας κι' έπεσαν πολλοί μαζί, σωρο-κοιτάρι.
'Οποσδήποτε, οι Άγώνες του 1870 δέν επέτυχαν περισσότερο από
τους Άγώνες του 1859.

Στην ιστορία της νεοελληνικής Γυμναστικής
έξεχουσα θέσι κατέχει και ο 'Ιωάννης Φωκιά-
νός. Γεννήθηκε στας 'Αθήνας στις 30 Νοεμ-
βρίου 1845. Ο πατέρας του καταγόταν από τη
Νέα Φώκεια της Μικράς 'Ασίας και γι' αυτό
ώνομάσθη και Φωκιάνης, ενώ πούν λεγόταν
'Ορφάνογλου. Ο 'Ιω. Φωκιάνης στην άρχή
έσπούδασε μαθηματικά στο Πανεπιστήμιο, άλλ'
ή γυμναστική ιδέα τον έλγε από νέο καταγε-
ννημένο. Ο άδελφός του Μιχαήλ, γυμναστής
στα δίεργα, έπεισε και πείσθηκε, αυτό όμως
δέν άνάγκασε τον 'Ιωάννη Φωκιάνη νά εγκα-
ταλείψη τη Γυμναστική και τον ένθουσιασμό του
γι' αυτή.

Στά 1868 ο τότε ύπουργός της Παιδείας
Μαυρομυλάς διάταξε τον 'Ιωάννη Φωκιάνη
Διευθυντή του Δημοτικού Γυμναστηρίου, με μισ-
θό δραχμών... 25!

Οι σημειολογί γυμνασται, πού έχουν βαθμό
καθηγητή και άκόμα μισθό, άς διαβάσουν
μιά σχετική περικοπή από το έργο του δια-
σκευαστή του Φωκιάνη. Ίδού:

«Μή δπάχοντος ιδιαιτέρου διδασκάλου της Γυμναστικής, είς
το ένταθα Γυμναστήριον, αναθέτουν ύμιν το έργον τοϋτο, επί
μηνιαία άντιμισθία δραχμών 25, και σάς προσκαλοϋμεν νά συνε-
ργάσθε μετά του φύλακος του Γυμναστηρίου και προγυμναστού
Κωνστ. Νικηφοράκη, δεκαένος των πυροσβεστών!...»

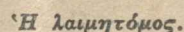
Κι' έτοι, ο Φωκιάνης άγέλαβε τη διεύθυνσι του Γυμναστηρίου και,
με τον καιρό, άρχισε την έκγυμνασί των άθλητών διά τους 'Ολυμπια-
κούς Άγώνες.

Στις 18 Φεβρουαρίου 1871, οι ύπουργοί της Παιδείας Πετμεζάς
και των Στρατιωτικών Σμιλόνης έέδωσαν άτάγμα εισαγωγής
των στρατιωτικών άσκήσεων στα σχολεία. Σε κάθε σχολείο άπεσπύ-
το ένας υπάλληλος για ν' άσκησι τους μαθητές. Όλοι οι μαθη-
ταί, οι μεγαλύτεροι των 14 έτών, ήσαν υποχρεωμένοι νά γυμνάζον-
ται. Οι μαθηταί των δυο τελευταίων γυμνασιακών τάξεων έκαναν
και άπλοκία, με ξιφομάχες, άσκήσεις λόχων, πυρά κλπ. Άς μή λη-
σμονούμε ότι την εποχή εκείνη ή άπλοκία και ή Μεγάλη 'Ιδέα βοι-
σκόνησαν στο μεσοφάνημά τους.

Οι μαθηταί, άδιαφορούντες για τ' άλλα μαθήματα, είχαν δώσει
όλο τον ήλιο τους στα όπλα. Ο άνθρωπιστής ή ο λογίς ήταν κι-
ρίαρχος του Γυμνασίου. Οι μαθηταί, μαζί με την άπλοκία, έλάθα-
ναν απ' αυτόν και διάφορα άλλα πράγματα του Στρατώνος, της τα-
βέρας, ή και πού χειρότερα. Συνέβησαν έτοι διάφορα σκάνδαλα, οι
γονείς και οι δάσκαλοι σηκώθηκαν στο πόδι και τέλος, στα 1877,
ο Θεόδ. Δηληγιάννης κατήργησε τις στρατιωτικές άσκήσεις.

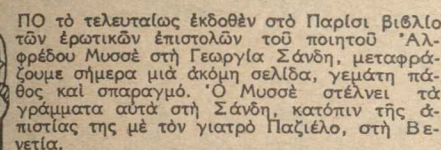
ΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ - ΤΟ ΑΙΜΑΤΗΡΟ ΘΕΡΟΣ ΤΟΥ 1887 - Η ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΗΣ ΛΑΙΜΑΤΜΟΥ

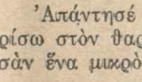

καὶ χωρίζουν τοὺς συμπατριῶτες μου σὲ «νικητὰς» καὶ «ἡττημένους»
ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

Η ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΜΥΣΣΕ ΠΡΟΣ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΑΝΔΗ

Δὲν θὰ μ' ἀναστήσης;...

ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

1. Βασιλείαδην, Σίνδον (Θεσ)νίκης). Σας γράφωμε ταχυδρομικώς. Φρονίστε να λάβετε την επιστολή μας και απαντήστέ μας εγκαίρως. Ἐλένην Β. Ξ., Κάϊρον. Το πόλημά σας δὲν εἶνε καλὸ, δυστυχῶς. Ἐντελὼς πρωτόλειο, ἐντελὼς παιδαριώδες. Ἰδοὺ π.χ. τρία-τέσσερα τετράστιχά του, τὰ πρώτα-πρώτα:

[illegible]

Bas Cil

Ο ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ" ΤΟΥ 1932

ΠΡΩΤΟΦΑΝΗΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΕ ΝΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΤΕ ΑΝΤΙΤΥΠΟ

**Τὰ ἀπαραίτητα οἰκιακὰ βκεῦν
γιά κάθε μοντέρνο σπίτι**

ΟΛΑ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΥΚΟΛΙΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΣ

**ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 4.
(Ζητήσατε το οικονομικόν τιμολόγιον T-3)**